НЕПРАВИЛНОСТИ У РАДУ КОМИСИЈЕ ЗА ЈАВНУ НАБАВКУ

ПРОПИСИ У ПРАКСИ

LEGEARTIS ИНГ-ПРО

Број 51 ● децембар 2016. ● www.legeartis.rs ● www.propisiupraksi.rs

РЕНТА:
ПРВИ ДЕО

- Закон о запосленима у АП и ЈЛС
- Дисциплинска одговорност службеника и намештеника у органима и службама у АП И ЈЛС
- Заштита права на суђење у разумном року
- Извршење на финансијским инструментима и уделима у привредном друштву
- Спречавање службеног лица у вршењу службене радње и напад на службено лице у вршењу службене дужности
- Планирање вишегодишњих капиталних инвестиција у одлукама о буџету локалне власти

ПРАКТИКУМ ЗА ФИНАНСИЈЕ И РАЧУНОВОДСТВО

Годишњи попис имовине и обавеза за 2016. годину ● Обрачун накнаде штете за неискоришћени годишњи одмор ● Пренос неутрошених буџетских средстава на рачун извршења буџета Републике Србије ● ИОС – усаглашавање обавеза и потраживања ● Процена фер вредности имовине ● Застарелост обавеза и опрост дуга ● Сразмерни порески одбитак у последњем пореском периоду календарске 2016. године ● Промена пореског периода за обрачун ПДВ-а ● Брисање обвезника из евиденције ПДВ-а ● Поклони за Нову годину и Божић и њихов порески третман ● Одсуство и исплате запосленима поводом новогодишњих и божићних празника ● План јавних набавки за 2017. годину ● Пословне платне картице ● Уговори о избегавању двоструког опорезивања код сталних пословних јединица

ING-PRO

ПРОПИСИ У ПРАКСИ
LEGEARTIS
ИНГ-ПРО

POKLON AKCIJA

25 GODINA POSTOJANJA

POVODOM 25. GODINA USPEŠNOG RADA KOMPANIJA ING-PRO VAM NUDI POKLON AKCIJU

Pretplata na pravno-finansijski časopis ''PROPISI U PRAKSI – LEGE ARTIS'' sa poklonom:

1

Pravno-finansijski štampani časopis ''Propisi u praksi'', za pravnu službu – pretplata za 2017. godinu + **jedan besplatan primerak za finansijsku službu**

1 primerak +
1 primerak gratis
26.900

2

Elektronska verzija časopisa „Propisi u praksi – Lege Artis" www.propisiupraksi.rs (pretplata na 12 meseci) sa kompletnom višegodišnjom arhivom svih članaka, sa razgranatom strukturom oblasti i pretragom članaka

2 pristupa
15.000

3

Besplatno prisustvovanje na savetovanjima iz pravne i finansijske oblasti, u toku pretplate

3 vaučera
GRATIS

Ukupno sa PDV-om (10%): 46.090

POKLON

Asus ZenPad C 7.0
Z170C-1A039A

ASUS®
IN SEARCH OF INCREDIBLE

Међу ауторима у овом броју...

Алжбета Марко,
начелник за финансије у општини Ковачица

Законом о буџетском систему уређена је обавеза да општи део буџета треба да садржи преглед планираних капиталних издатака буџетских корисника за текућу и наредне две године.

Дејан Обренић,
дипл. правник, помоћник извршитеља с вишегодишњим искуством у извршном поступку

Већ на крају прве фазе спровођења извршења на финансијским инструментима извршног дужника, извршни поверилац стиче одређене процесне бенефите.

Бисерка Живановић,
судија Врховног касационог суда

Према одредби члана 149. Закона, у односу на службеника на положају искључено је право на жалбу на решење о удаљењу с рада. Он нема право жалбе, али може да покрене управни спор.

Зорица Ловрић,
дипл. ек. с вишегодишњим радним искуством у државној управи, банкарству и привреди

Највећа новина коју доноси ЗЗАПЈЛС односи се на планирање потребних кадрова са динамиком њиховог запошљавања у складу са расположивим буџетским средствима.

Весна Филиповић,
судија Првог основног суда у Београду и руководилац Одељења судске праксе у грађанској материји

Треба подвући разлику између досуђивања издржавања које је различито од досуђивања накнаде штете због изгубљеног издржавања.

Смиљка Стојановић,
заменик јавног тужиоца Првог основног јавног тужилаштва у Београду

Кад је у питању принуђивање службеног лица на вршење службене радње, такође је неопходно да се ово лице принуђава на извршење неке конкретне радње, на чије предузимање је овлашћено.

Бранислава Горавица,
члан Високог савета судства

Уставна жалба из члана 170. Устава постаје супсидијарно правно средство у односу на заштиту права на суђење у разумном року у судским поступцима који још увек трају.

Јасмина Миленковић,
члан Републичке комисије за заштиту права у поступцима јавних набавки

Пожељно је да наручиоци у поступцима јавне набавке у којима очекују понуде страних понуђача прецизирају какве треба да буду садржине изјаве које достављају страни понуђачи.

Календар важења правних аката

У овој рубрици доносимо преглед прописа који током овог месеца престају да важе (у целости или у делу), односно који одложено ступају на снагу и/или се одложено примењују у целости или у делу:

...пасоша, дипломатског пасоша и ...ик о измени Правилника о обрасцу..., бр. 9/16 од 5. 2. 2016. године, а ступио ...ца, објављен у „Сл. гласнику ... године

– примењује се од 13. маја 2016. године

● Закон о изменама и допунама Закона о поморској пловидби, објављен у „Сл. гласнику РС", бр. 18/15 од 13. 2. 2015. године, а ступио је на снагу 21. 2. 2015. године

– одредбе члана 16. ст. 6. и члана 20. овог закона примењиваће се од 1. јуна 2016. године

● Правилник о измени и допуни Правилника о реглоскопима, објављен у „Сл. гласнику РС", бр. 49/15 од 5. 6. 2015. године, а ступио је на снагу 13. 6. 2015. године

– одредба члана 2. овог правилника важи до 1. јуна 2016. године

● Закон о енергетици, објављен у „Сл. гласнику РС", бр. 145/14 од 29. 12. 2014. године, а ступио је на снагу 30. 12. 2014. године

– одредбе члана 98. ст. 1. тач. 1) до 3), члана 99. и члана 225. ст. 1. тач. 1) до 3) и члана 225. ст. 4. овог закона се примењују од 1. јуна 2016. године

● Закон о потврђивању Европске оквирне конвенције о прекограничној сарадњи између територијалних заједница или власти, објављен у „Сл. гласнику РС – Међународни уговори", бр. 2/16 од 8. 2. 2016. године

– Конвенција ступа на снагу 16. јуна 2016. године

● Закон о потврђивању Амандмана на Конвенцију о процени утицаја на животну средину у прекограничном контексту, објављен у „Сл. гласнику РС – Међународни...

КАЛЕНДАРИ...
- **ПОРЕСКИХ ОБАВЕЗА**
- **ВАЖЕЊА ПРАВНИХ АКАТА**
- **ДОГАЂАЈА**

Недостојност за наслеђивање

У склопу сасвим новог формата овог броја можете пратити у нашем часопису доносећи неке карактеристичне случајеве из судске праксе, а ...недостојност за наслеђивање.

...остојност за наслеђивање (...ик РС", бр. 46/95, 101/03 – Одлука УС РС и 6/15)

...лан 4.

Не може наследити на основу закона ...штања, нити стећи какву корист из завештања (недостојан је):
1) онај ко је умишљајно усмртио оставио... ...о покушао;
2) онај ко је принудом, претњом или прев... ...о оставиоца да сачини или опозове завештање или неку његову одредбу, или га је у... ...чио;
3) онај ко је у намери спречавања оставичеве... ...е воље уништио или сакрио његово завештање, или га је фалсификовао;
4) онај ко се теже огрешио о законску обавезу из... ...оставиоца, или му је ускратио нужну помоћ;

Суд на недостојност пази по службеној дужности.

О недостојности за наслеђивање суд води рачуна по службеној дужности, али је терет чињеничне тврдње и доказа да ова недостојност постоји, на странци која то тврди.

Из образложења:

„Разлози ревизије о погрешној примени материјалног права нису основани. Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је ванбрачни син пок. А. М. Свог оца је упознао када је имао 10 година. До 1992. године имао је ретке контакте са оцем, а од те године никако. Брига о оцу са његове стране није изостала његовом кривицом. Није се теже огрешио о обавезе издржавања, нити му је ускратио нужну помоћ. Нису постојали ни други разлози који би указивали на недостојност за наслеђивање оца. Тужилац није умишљајно усмртио свога оца, нити је то покушао. Између њих је било само свађе. Није се теже огрешио о законске обавезе издржавања према њему. Преко ...оца је примао ...ије мајке, а пок. А. М. издржавање није ...требно. Не може се говорити ни о ускр... ...помоћи оставиоцу, јер то не произилази ...изведених доказа.

Код овако утврђеног чињеничног стања, нижестепени судови правилно закључују да нема основа за примену члана 4. Закона о наслеђивању који регулише појам недостојности за наслеђивање. Према ставу 1. тач. 1) овог члана, не може се наследити на основу закона или завештања нити стећи какву корист из завештања (недостојан је), онај ко је умишљајно усмртио оставиоца, или је то покушао. Према тачки 4. овог члана, недостојан је онај ко се теже огрешио о законску обавезу издржавања, или ускратио нужну помоћ. Према ставу 2. овог члана, суд на недостојност пази по службеној дужности. У конкретном случају, истакнути разлози за недостојност тужиоца да наследи свог оца, сада пок. А. М., нису испуњени. У току поступка у прилог ових својих тврдњи тужила није пружила одговарајуће доказе. Зато је суд о постојању (непостојању) тих

ПОСТАВИТЕ ПИТАЊЕ НАШЕМ АУТОРУ, НАСТОЈАЋЕМО ДА ОДГОВОРИМО НА СВАКО ОД ЊИХ

Негат... референце у ...набавки

...едње измене и допун... ...15. године донеле су собо... ...о јавним набавкама из августа негативним референцама о ко... ...мо измена када је реч о ...мо говорити у овом тексту

Милош Јовић
саветник у Управи за јавне набавк...
budzeti@legeartis.rs

Кад су у питању јавне набавке, појам ...ференце има двоструки појавни ... У случају кад одређује додатне у... ...ње у поступку јавне набавке... ...ти од... ...пословног капацитета... ...а у реализац... ...та набавке, односно је у претходном ... испоручивао добра, извршавао услуге или ... дио радове који су предмет конкретне јавне набавке. Тада је реч о **пословним референцама**. И док је у том случају реч о референцама које понуђача квалификују за добијање уговора о јавној набавци, негативне референце су оне које га могу дисквалификовати из „трке" за добијање уговора.

Институт **негативне референце** установљен је ради обезбеђивања поузданијег и солиднијег уговорног партнера наручиоца, а што је претпоставка целисходнијег и рационалнијег трошења јавних средстава. На тај начин, санкционишу се понуђачи који не извршавају своје обавезе у поступку јавне набавке или уговорне обавезе или их не извршавају на уговорен начин и под уговореним условима. С друге стране, будући да санкција никада није сама себи сврха, управо би свест о могућности да се нађе „на црној листи" код одређеног наручиоца, требало да понуђача додатно мотивише на озбиљнији, професионалнији и пословнији приступ извршавању сопстве...

...авним набавкама из 2008. године. Сходно ...да важећим прописима, наручиоци су имали ...ућност да одбију понуду уколико поседују ...каз који потврђује да понуђач није испуњавао ...које обавезе по раније закљученим уговорима ...авним набавкама који су се односили на исти предмет набавке, за период од претходних пет година за радове, односно три године за добра и услуге.

Закон о јавним набавкама из 2012. године („Сл. гласник РС", бр. 124/12) значајно је проширио обухват негативних референци, установивши их као обавезу за наручиоце, проширујући њихово дејство и на сâм поступак јавне набавке (не само на уговоре), те установивши својеврсну „црну листу" понуђача – списак негативних референци.

...едње измене и допуне Закона о јавним ...ама из августа 2015. године („Сл. гласник ...15) донеле су собом **неколико измена ...реч о негативним референцама**:
- не... ...ференца као могућност, не и обавеза з... ...е;
- неве... ...угих, таксативно законом ненаведе... ...негативне референце за одређеност ...ој документацији;
- прецизир... ...одног периода који је обухваћен нега... ...ференцом;
- укидање списка ...их референци.

Можда и **најзначајнија измена** јесте та да наручилац сада више није у обавези, већ има могућност да примени негативну референцу према понуђачу. Како су ове законске измене биле још један корак ближе директивама Европске уније из области јавних набавки, и у овом

ПОРЕСКО РАЧУНОВОДСТВО, РАЧУНОВОДСТВО И РЕВИЗИЈА

(6) Трошкови продатих производа износе 1.250.000,00 динара.Укалкулисана разлика у цени је 25% на цену коштања, што износи 312.500,00 динара (1.250.000,00 × 25%). Обрачунати ПДВ по општој стопи износи 312.500,00 динара, од чега на цену коштања 240.000,00 250.000,00 (1.250.000,00 × 20%) и ПДВ на разлику у цени 62.500,00 (312.500,00 × 20%).

(7) Купцу су фактурисани спортски дресови са обрачунатим ПДВ-ом у износу од 1.875.000,00 дин.

(8) Купац је извршио плаћање фактуре у целости у износу од 1.875.000,00 динара.

(9) Треба извршити затварање свих конта класе 9 – Обрачун трошкова и учинака.

(10) Треба саставити Извештај о стању залиха производње на крају обрачунског периода.

(11) Треба прокњижити својење почетног стања залиха производње на коначно стање залиха производње на крају обрачунског периода на бази података из Извештаја о стању залиха производње на крају обрачунског периода.

Напо... ...ових производа од 1.250.000,00 динара израчунати су на бази цене ...а (682 комада × 1.832,... ...инара по комаду), док је продајна цена спортских дресова од ...000,00 динара по комаду изра... ...ата у износу од 2.500,00 динара (750 × 2.500,00).

Књижење:

Р. бр.	Конто			Износ	
	дугује	потражује		дугује	потражује
1	2	3		5	6
			...спортски дресови	200.000,00	
			...залиха материјала		200.000,00
1.	910		Сировине и мате... ...ијала – спортски дресови		
		9000	Рачун за преузи... ...спортски дресови	500.000,00	
			...спортски дресови	120.000,00	
За отварање почетног стања 1. 1. 2016. за з...					
1а	9500		Материјали за... ...е залиха недовршене		500.000,00
	9600		Готови про... ...мање залиха готових		120.000,00
		9001	Рачун за ... ...недовршене производње и готових производа 1. 1. 2016. године на ... ...их залиха из финансијског књиговодства		
			...ровине и материјал – спортски дресови	1.000.000,00	
		9010	Рачун за преузимање набавке материјала и робе		1.000.000,00
...а примљен материјал у магацин у вези са производњом спортских дресова					
	За	9500		Материјал за израду – спортски дресови	680.000,00	
		9100	Сировине и материјал – спортски дресови		680.000,00
...кључење материјала у производњу у току године					

АУТОРСКИ ТЕКСТОВИ СА ОБИЉЕМ КОРИСНИХ ПРИМЕРА И СТРУЧНИХ ТУМАЧЕЊА

ПРОПИСИ У ПРАКСИ
LEGEARTIS ИНГ-ПРО www.legeartis.rs

ISSN 2406-1085

Година V, број 51
ДЕЦЕМБАР 2016.

Оснивач и издавач:
ИНГ-ПРО
Издавачко-графичко д.о.о.
Београд, Веле Нигринове 16а

За оснивача и издавача:
Горан Грчић и Владимир Здјелар

Главни и одговорни уредник:
Владан Мирковић

Сарадници:
мр Дејан Дабетић
мр Јован Чанак
мр Милица Бјелић
Алжбета Марко
Бисерка Живановић
Бранислава Горавица
Весна Филиповић
Владимир Скенџић
Дејан Обренић
Драгана Марчетић
Драгана Станковић-Николић
Зорица Ловрић
Јасмина Миленковић
Милена Филиповић Плећић
Мирослава Минић
Смиљка Стојановић

Уредник *Практикума за финансије и рачуноводство*:
мр Жељко Албанезе,
zeljko.albaneze@ingpro.rs

Уредник рубрике *Календар важења правних аката*:
Ана Фулетин

Организатор издања:
Оливера Бошковић

Графичка припрема:
Мирослав Арамбашић

Штампа:
Digital art, Београд

Редакција:
Веле Нигринове 16а, 11000 Београд
тел: +381 11 2836 820
факс: +381 11 2836 474
е-пошта: redakcija@legeartis.rs

Часопис излази једанпут месечно (10 бројева и 1 двоброј у оквиру годишње претплате). Текстови достављени за објављивање се не враћају. Сви текстови који се објављују у Часопису подлежу редакцијско-техничкој обради, у складу са одговарајућим стандардима Часописа.

Владан Мирковић,
главни и одговорни уредник
vladan.mirkovic@ingpro.rs

Свакако један од најзначајнијих прописа чија примена почиње у овом периоду јесте Закон о запосленима у аутономним покрајинама и јединицама локалне самоуправе, па овом закону посвећујемо два текста у овом броју, један који ће се позабавити најважнијим законским решењима и новинама, а други посвећен дисциплинској одговорности службеника и намештеника у органима и службама у аутономним покрајинама и јединицама локалне самоуправе.

Међу осталим темама у овом броју, говорићемо о заштити права на суђење у разумном року (уз навођење карактеристичне судске праксе), извршењу на финансијским инструментима и уделима у привредном друштву, неправилностима у раду комисије за јавну набавку, планирању вишегодишњих капиталних инвестиција у одлукама о буџету локалне власти, као и о другим актуелним темама.

У оквиру ***Практикума за финансије и рачуноводство***, у децембарском издању пишемо о годишњем попису имовине и обавеза за 2016. годину, попису имовине и обавеза за 2016. годину код корисника буџетских средстава, специфичностима пописа имовине и обавеза у установама образовања за 2016. годину. Говорићемо и о обрачуну накнаде штете за неискоришћени годишњи одмор по новом мишљењу Министарства финансија, обавези преноса неутрошених буџетских средстава на рачун извршења буџета Републике Србије до краја буџетске 2016. године, карактеристикама у изради плана јавних набавки за 2017. годину, рачуноводственом евидентирању процене фер вредности имовине и бројним другим финансијско-рачуноводственим темама.

Наше текстове потражите и на сајту часописа
http://www.legeartis.rs/
http://www.propisiupraksi.rs/

Будимо на вези

Часопис *Lege Artis* отворен је за сва ваша питања, мишљења, конструктивне предлоге, похвале и покуде. Можете их упутити ауторима текстова или на е-адресу редакције часописа **redakcija@legeartis.rs**
Пратите нас:
- **www.legeartis.rs**
- **www.propisiupraksi.rs**
- **www.propisi.net**
- **www.facebook.com/IngProLegeArtis**

У овом броју...

РАДНИ ОДНОСИ И СОЦИЈАЛНО ОСИГУРАЊЕ

6 Закон о запосленима у аутономним покрајинама и јединицама локалне самоуправе

18 Дисциплинска одговорност службеника и намештеника у органима и службама у аутономним покрајинама и јединицама локалне самоуправе

26 **Прописи у пракси**: Одабрана мишљења Министарства за рад, запошљавање, борачка и социјална питања

УНАКРСНИ ПОГЛЕД

30 Заштита права на суђење у разумном року

ПРИВРЕДНО ПРАВО И СУДСКИ ПОСТУПЦИ

38 **Прописи у пракси**: Заштита права на суђење у разумном року

БУЏЕТИ И ЈАВНЕ НАБАВКЕ

42 Неправилности у раду комисије за јавну набавку

48 Планирање вишегодишњих капиталних инвестиција у одлукама о буџету локалне власти

КРИВИЧНО ПРАВО И СУДСКИ ПОСТУПЦИ

54 Спречавање службеног лица у вршењу службене радње и напад на службено лице у вршењу службене дужности

ГРАЂАНСКО ПРАВО И СУДСКИ ПОСТУПЦИ

64 Рента (први део)

76 Извршење на финансијским инструментима и уделима у привредном друштву

ПОРТАЛ ЧИТАЛАЦА

84 Имате питање? Имамо одговор!

КОРИСНИ ПРАВНИ АКТИ

86 Образац претходног описа радног места

87 Образац коначног описа радног места

88 Потврда о оствареној заради за утврђивање основа за обрачун накнаде зараде

89 Потврда о кретању (порасту–смањењу) зарада код послодавца за прво усклађивање основа за накнаду зараде

90 Потврда о кретању (порасту–смањењу) зарада код послодавца за наредна усклађивања основа за накнаду зараде

91 Списак обрачунатих – исплаћених накнада зарада

92 Захтев за рефундацију трошкова пружених здравствених услуга

РУБРИКЕ

1 Међу ауторима у овом броју...

2 Из прве руке

3 Уводна реч

61 Календар важења правних аката

75 Календар догађаја

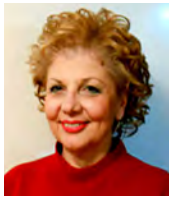
82 Преглед прописа ... донетих између два броја

ПРАКТИКУМ ЗА ФИНАНСИЈЕ И РАЧУНОВОДСТВО

Закон о запосленима у аутономним покрајинама и јединицама локалне самоуправе

У тексту који је пред вама дајемо детаљан преглед службеничког система који се од 1. децембра ове године уводи у администрацију аутономне покрајине и јединице локалне самоуправе, по угледу на органе државне управе

Зорица Ловрић

дипл. ек. с вишегодишњим радним искуством у државној управи, банкарству и привреди, ангажована и на пројектима Светске банке и Канцеларије за међународни развој Владе Велике Британије
radni.odnosi@legeartis.rs

Скупштина Републике Србије усвојила је 3. марта 2016. године Закон о запосленима у аутономним покрајинама и јединицама локалне самоуправе („Сл. гласник РС”, бр. 21/16, у даљем тексту: ЗЗАПЈЛС). Новим Законом предвиђа се увођење **службеничког система** у администрацију аутономне покрајине и јединице локалне самоуправе по угледу на органе државне управе, који на државном нивоу функционише од 2006. године.

Законом о државним службеницима из 2005. године нису била обухваћена лица која нису државни службеници, али који евидентно чине државну администрацију (народни посланици, судије, чланови Владе, јавни тужиоци...), али ни запослени у аутономним покрајинама и јединицама локалне самоуправе. У недостатку бољег решења, **примењивала се комбинација режима радних односа у државним органима са општим режимом радних односа**. Наведени начин функционисања показао се као неуспешан и неефикасан и стога се јавила **потреба за новим системским решењем**.

ЗЗАПЈЛС је ступио на снагу осмог дана од дана објављивања, а **примењиваће се од 1. децембра 2016. године**, осим чланова који се односе на стручно усавршавање, жалбену комисију и питања у вези са људским ресурсима, а који се примењују наредног дана од дана ступања на снагу. Од 1. октобра 2016. године примењују се одредбе члана 190. ст. 4. ЗЗАПЈЛС-а којима се установљава кадровска евиденција у циљу управљања кадровима.

Важно је напоменути да су до 1. децембра 2016. године, кад ЗЗАПЈЛС почиње да се примењује, **јединице локалне самоуправе биле дужне да изврше све организационе и техничке припреме за његову имплементацију**. То, пре свега, подразумева усвајање нове Одлуке о организацији управе, Правилника о унутрашњој организацији и систематизацији радних места (усклађен са Уредбом о разврставању радних места) и Кадровског плана за 2017. годину.

ЗЗАПЈЛС уређује права и дужности из радног односа запослених у јединицама локалне самоуправе. Одредбе овог закона сходно се примењују на запослене у органима градских општина, као и службама и организацијама које оснива надлежни орган јединице локалне самоуправе и градске општине, према посебном закону.

У смислу овог закона, запосленима се сматрају **функционери** који на основу законом утврђене обавезе или овлашћења заснивају

Намештеник је лице које заснива радни однос ради обављања пратећих, помоћно-техничких послова у аутономној покрајини и јединици локалне самоуправе. Намештеник заснива радни однос уговором о раду. И за пријем у радни однос намештеника потребно је да је радно место предвиђено Правилником и да се његово попуњавање уклапа у донесени Кадровски план. Намештеник има право на плату, накнаде и друга примања према прописима којима се уређују плате у аутономним покрајинама и јединицама локалне самоуправе. Одредбе овог закона о премештају и распоређивању службеника сходно се примењују на намештенике, с тим што у случају премештаја или распоређивања намештеника, решење о премештају, односно распоређивању по сили закона замењује одговарајуће одредбе уговора о раду. Намештенику се отказује уговор о раду ако одбије премештај, односно распоређивање, и када услед промене унутрашњег уређења код послодавца више не постоји ниједно радно место на које може бити премештен, односно распоређен у складу са његовом стручном спремом.

Последња и **врло важна новина** коју доноси овај закон **јесте организација послова управљања људским ресурсима**, који се обављају за све организационе јединице. Законом је таксативно набројано који су послови управљања људским ресурсима (стручни послови у поступку запошљавања и избора кандидата; припрема предлога Кадровског плана; организација стручног усавршавања службеника; процена ефеката спроведених обука; анализа потреба за обуком и додатним образовањем сваког службеника; припрема предлога годишњег Програма стручног усавршавања службеника и предлога финансијског плана за извршавање годишњег Програма стручног усавршавања; анализа резултата и праћење ефеката оцењивања службеника; вођење кадровске евиденције запослених; остале послове од значаја за каријерни развој службеника).

Код послодавца се води **кадровска евиденција** која служи управљању кадровима и другим потребама у области радних односа. Послодавац је дужан да за све запослене води персонални досије који садржи податке везане за њихов рад. Приликом преузимања службеника, претходни послодавац је дужан да достави персонални досије службеника новом послодавцу.

Неопходно је нагласити да Аутономна Покрајина Војводина у складу са овим законом и Статутом ближе уређује: начела за унутрашњу организацију и систематизацију радних места; додатне критеријуме за вредновање стручне оспособљености, знања и вештина у изборном поступку, начин њихове провере и мерила за избор на радно место; стручно усавршавање и оспособљавање службеника; оснивање, организацију и начин рада жалбене комисије и управљање људским ресурсима.

Надзор над применом овог закона врши орган државне управе надлежан за локалну самоуправу. Инспекцијски надзор врши орган државне управе надлежан за послове управне инспекције – преко управних инспектора.

У прелазним и завршним одредбама прописани су рокови за доношење Уредби (90 дана) у складу са овим законом, а исти рок је и за доношење покрајинских . Такође, законом су прописани рокови за доношење кодекса понашања, као и да ће се распоређивање службеника према правилницима о унутрашњем уређењу и систематизацији радних места извршити до почетка примене овог закона и да ће уговори о раду са намештеницима, којима се наставља њихов радни однос, бити закључени до почетка примене овог закона.

У казненим одредбама наведени су основи за изрицање новчаних казни у прекршајном поступку у распону од 50.000 до 150.000 динара и то, углавном, за прекршајну одговорност службеника на положају.

Даном почетка примене овог закона, на функционере, службенике и намештенике у јединицама локалне самоуправе престаје да се примењује Закон о радним односима у државним органима („Сл. гласник РС”, бр. 48/91, 66/91, 44/98 – др. закон, 49/99 – др. закон, 34/01 – др. закон, 39/02, 49/05 – УС, 79/05 – др. закон, 23/13 – одлука УС). Одредбама ст. 2. овог члана прописује се да даном почетка примене овог закона престају да важе одредбе члана 54. ст. 2. и члана 55. ст. 2. Закона о локалној самоуправи („Сл. гласник РС”, бр. 129/07) којима су прописани услови за постављење начелника и заменика начелника управе, односно начелника и заменика начелника управе за поједине области.

Дисциплинска одговорност службеника и намештеника у органима и службама у аутономним покрајинама и јединицама локалне самоуправе

Законом о запосленима у аутономним покрајинама и јединицама локалне самоуправе уређује се радноправни режим запослених у органима и службама ових нивоа власти. У овом тексту посебно се бавимо његовим одредбама које се односе на дисциплинску одговорност службеника, дисциплински поступак и врсте дисциплинских мера

Бисерка Живановић

судија Врховног касационог суда
radni.odnosi@legeartis.rs

Према одредби члана 189. Закона о државним службеницима из 2005. године, уређење радних односа, а тиме и дисциплинске одговорности запослених у аутономним покрајинама и јединицама локалне самоуправе било је поверено Закону о радним односима у државним органима до доношења посебног закона. Тиме је ограничена примена Закона о радним односима у државним органима с тим што његове одредбе не садрже посебности радноправног режима, те и дисциплинске одговорности у аутомомним покрајинама и јединицама локалне самоуправе.

Сада је то превазиђено доношењем посебног Закона о запосленима у аутономним покрајинама и јединицама локалне самоуправе („Сл. гласник РС”, бр. 21/16, у даљем тексту: Закон). Овим законом уређује се радноправни режим запослених у аутономним покрајинама и јединицама локалне самоуправе.

У глави 11 овог Закона садржане су одредбе о дисциплинској одговорности службеника и поступак с тим у вези, уз услов да нису уређени посебним законом.

Одредбе чл. 135–151. ове главе Закона прописују: појам дисциплинске одговорности, врсте повреда дужности из радног односа и дисциплински поступак и врсте дисциплинских мера.

Ова правила се односе на службенике у значењу запосленог лица које: професионално обавља стручне послове из надлежности аутономне покрајине и јединице локалне самоуправе или са њима повезане опште правне послове, информатичке материјално-финансијске рачуноводствене и административне послове и ради на извршилачком радном месту, као и на радном месту службеника на положају (члан 3. ст. 3. Закона).

Ове одредбе о дисциплинској одговорности сходно се примењују и на намештенике према члану 151. овог закона. Сходна примена је

обавезе. Штета за државни орган огледа се у компромитовању инспекцијског надзора корупцијом. Умишљај постоји јер је тужилац био свестан да је супруга власника радње ставила у његов џеп 200 марака, па је на то пристао. Олакшавајуће околности не постоје, јер лице које се бави инспекцијским надзором мора бити отпорно на корупцију и друге недоличне и неприличне поступке, како би сачувало ауторитет инспекцијског органа и дигнитет функције коју врши. Звање тржишног инспектора мора у свакој прилици бити изван и изнад метежа друштвене патологије. С обзиром на то, нижестепени судови су погрешили што су, упркос постојању одговорности за учињену повреду радне обавезе, поништили изречену дисциплинску меру престанка радног односа и вратили тужиоца на рад."

(Пресуда Врховног суда Србије, Рев. 1453/01 од 28. 6. 2001)

СУДСКА ПРАКСА

„Закључком од 15. 12. 2008. године управник завода је покренуо дисциплински поступак против тужиоца због основане сумње да је починио тежу повреду дужности из радног односа, из члана 109. ст. 1. тач. 1) Закона о државним службеницима. Решењем првостепеног органа, од 7. 4. 2009. године, тужилац је оглашен одговорним зато што није адекватно организовао рад у Одсеку притвора, није водио и контролисао вођење евиденција у погледу решетки, а све то у претходних шест месеци, па је, услед тих пропуста, осуђено лице неопажено извршило бекство из собе са горњег спрата, чије бекство је утврђено дана 8. 12. 2008. године после 10.00 часова, као и зато што, дана 9. 12. 2008. године, није извршио наређења и организовао претрес објекта ради проналажења предмета којим је исечена решетка у соби 1 на другом спрату, нити је то урадио 10. 12. 2008. године. Диспозитивом првостепеног решења тужиоцу је изречена новчана казна у висини од 20 одсто од месечне плате запосленог за месец у коме је мера изречена, у трајању од три месеца, али диспозитив решења не садржи означење повређене норме из радног односа коју је тужилац извршио, а коју повреду тужени орган, одлучујући о жалби тужиоца, није отклонио.

Првостепени, а ни тужени орган, у образложењима решења нису дали разлоге о одлучним чињеницама за доношење решења као у диспозитиву. Тужени орган, при томе, није оценио наводе жалбе, изјављене на решење првостепеног органа, због чега су решења захваћена битном повредом одредбе члана 199. ст. 2, а оспорено решење и одредбе члана 235. ст. 2. Закона о општем управном поступку.

У току поступка пред првостепеним органом тужилац је, наиме, приложио бројне доказе – белешке и поднеске, на које се првостепени, а и тужени орган, позивају, као на доказе које су извели у току поступка, али ове доказе не цене, сваки појединачно и све заједно. Првостепени, а ни тужени орган, при томе, не дају разлоге о одлучним чињеницама, а посебно зашто сматрају да тужилац није адекватно организовао рад, тј. у чему се састоји његово пропуштање, коју евиденцију о контроли решетака је требало да води и на основу ког прописа, а није, те да ли је 9. и 10. 12. 2008. године могао да изврши претрес објекта, што није учинио, а имајући у виду наводе тужиоца изнесене у његовој одбрани.

Како су из изнетих разлога оспорено, а и првостепено решење, донета уз битне повреде правила поступка на које је указано овом пресудом, тужени орган ће у поновном поступку отклонити те повреде, дати разлоге о одлучним чињеницама за постојање повреде дужности из радног односа чињењем, односно нечињењем, а затим, правилном применом прописа, донети на закону засновано решење."

(Пресуда Управног суда, 10 У. 18881/2010(2009) од 25. 11. 2010)

Одабрана мишљења Министарства за рад, запошљавање, борачка и социјална питања

У склопу формата *Прописи у пракси* који већ неко време можете пратити у нашем часопису доносимо нека карактеристична мишљења Министарства за рад, запошљавање, борачка и социјална питања

МОГУЋНОСТИ ДА СЕ ПРАВИЛНИКОМ О РАДУ ОГРАНИЧИ ПРАВО ЗАПОСЛЕНОГ НА ТРОШКОВЕ ПРЕВОЗА, ТЕРИТОРИЈАЛНО И МАКСИМАЛНО У ВИСИНИ НЕОПОРЕЗИВОГ ИЗНОСА

Члан 118. став 1. тачка 1) Закона о раду („Сл. гласник РС" бр. 24/05, 61/05, 54/09, 32/13 и 75/14)

Чланом 118. став. 1. тачка 1) Закона о раду, утврђено је да запослени има право на накнаду трошкова у складу са општим актом и уговором о раду, за долазак и одлазак са рада, у висини цене превозне карте у јавном саобраћају, ако послодавац није обезбедио сопствени превоз. Промена места становања запосленог након закључења уговора о раду, не може да утиче на увећање трошкова превоза које је послодавац дужан да накнади запосленом у тренутку закључења уговора о раду, без сагласности послодавца (став 3. истог члана).

Општим актом или уговором о раду, потребно је утврдити критеријуме и мерила за исплату трошкова за долазак и одлазак са посла, односно под којим условима и на који начин се запосленима обезбеђује накнада ових трошкова. Запослени имају право на накнаду трошкова превоза за долазак и одлазак са рада, ако послодавац није обезбедио сопствени превоз, само уколико су такве трошкове имали, а висина истих се утврђује на начин и у износу одређеним општим актом (колективним уговором или правилником о раду) и уговором о раду. Ако је прописано општим актом или уговором о раду, послодавац може од запосленог да тражи достављање и других одговарајућих доказа о томе да ли је заиста дошло до остваривања ових трошкова (аутобуске карте, доказ о куповини месечне претплатне карте, рачуни за гориво и сл.). Промена места становања запосленог, након закључења уговора о раду (уговори закључени почев од 29. 7. 2014. године), не утиче на увећање трошкова превоза које је послодавац дужан да накнади запосленом у тренутку закључења уговора о раду, без сагласности послодавца.

Имајући у виду наведено, мишљења смо да се не може ограничити висина накнаде трошкова превоза, с обзиром на то да у складу са Законом, сви запослени имају право на накнаду трошкова за долазак и одлазак са рада и то најмање у висини пуне цене месечне претплатне карте у јавном саобраћају, ако послодавац није обезбедио сопствени превоз.

(Мишљење Министарства за рад, запошљавање, борачка и социјална питања, Сектор за рад, број 011-00-185/2016-02 од 1. 4. 2016)

ДА ЛИ ПРЕДСЕДНИК РЕПРЕЗЕНТАТИВНОГ СИНДИКАТА КОД ПОСЛОДАВЦА МОЖЕ ДА ОБАВЉА ПОСЛОВЕ РУКОВОДИОЦА ПОСЛОВНЕ ОРГАНИЗАЦИЈЕ КОД ПОСЛОДАВЦА

Председник репрезентативног синдиката представља, односно заступа синдикат према

њихов боравак у другој држави не траје дуже од 12 месеци. Такође, овај период од 12 месеци се може продужити уз сагласност надлежног органа државе уговорнице.

Да би се на деташиране раднике примењивало законодавство земље седишта предузећа које их је упутило на рад у периоду који је прописан Конвенцијом, неопходно је да се о томе прибави потврда коју издају надлежне организације обавезног социјалног осигурања државе чији су држављани, односно осигураници, и да исту доставе надлежној организацији обавезног социјалног осигурања Републике Србије. У Републици Србији за област пензијског и инвалидског осигурања за пријем наведених потврда надлежан је Републички фонд за пензијско и инвалидско осигурање (филијала фонда код које је упућени радник пријављен на осигурање).

(Мишљење Министарства за рад, запошљавање, борачка и социјална питања, број 011-00-459/2016-07, од 11. 7. 2016)

ДА ЛИ ЈЕ ПОСЛОДАВАЦ ПРИЛИКОМ ПРИЈАВЉИВАЊА ПОВРЕДЕ НА РАДУ ДУЖАН ДА НАВЕДЕ И ТЕЖИНУ ПОВРЕДЕ И ДА ЛИ ЈЕ ПОСЛОДАВАЦ У ОБАВЕЗИ ДА ПО САЗНАЊУ ТЕЖИНЕ ПОВРЕДЕ НА РАДУ (КОЈУ У ОСТАВЉЕНОМ РОКУ ЗА ПРИЈАВЉИВАЊЕ ПОВРЕДЕ НА РАДУ НИЈЕ МОГАО ДА САЗНА), НАКНАДНО ДОПУНИ ВЕЋ ДОСТАВЉЕНО ОБАВЕШТЕЊЕ О ПОВРЕДИ НА РАДУ И ИСТО ДОСТАВИ НАДЛЕЖНОЈ ИНСПЕКЦИЈИ РАДА?

Члан 50. и 69. Закона о безбедности и здрављу на раду („Сл. гласник РС”, бр. 101/05 и 91/15)

У члану 50. став 1. Закона о безбедности и здрављу на раду („Сл. гласник РС”, бр. 101/05 и 91/15), прописано је да је послодавац дужан да одмах, а најкасније у року од 24 часа од настанка, усмено и у писменој форми пријави надлежној инспекцији рада и надлежном органу за унутрашње послове сваку смртну, колективну или тешку повреду на раду, повреду на раду због које запослени није способан за рад више од три узастопна радна дана, као и опасну појаву која би могла да угрози безбедност и здравље запослених.

Сходно претходно наведеном, послодавац је увек дужан да у потпуности поступи како је наведено у члану 50. став 1. Закона о безбедности и здрављу на раду, тј. у противном прекршајно је одговоран сходно члану 69. став 1. тачка 30) Закона.

Имајући у виду постављено питање послодавац је дужан да наведе тежину повреде приликом пријављивања повреде на раду уколико има сазнање од лекара који је први прегледао запосленог. Међутим, уколико се лекар који је први прегледао запосленог није изјаснио о тежини повреде на раду, послодавац је у обавези да када инспектору рада пријављује повреду на раду опише повреду и наведе битне чињенице у вези са повредом (на пр. како се десила, узрок повреде, извор повреде, који део тела је повређен итд.), а накнадно, по сазнању тежине повреде допуни пријаву и исту доставити инспектору рада.

(Мишљење Министарства за рад, запошљавање, борачка и социјална питања, Управа за безбедност и здравље на раду, број 011-00-00007/2016-01, одговори на питања бр. 1. и 2. од 11. 4. 2016)

Напомена редакције:

Мишљења у овом тексту преузета су из Билтена службених мишљења Министарства за рад, запошљавање, борачка и социјална питања (03/2016), који у сарадњи са Министарством издаје компанија Инг-Про.

Заштита права на суђење у разумном року

Иако је од 1. јануара 2016. године ступио на снагу Закон о заштити права на суђење у разумном року, који је на другачији начин уредио процедуру заштите овог права, сматрамо да су одређени правни ставови, који су усвојени у периоду пре ступања на снагу наведеног закона, веома значајни, јер су примењиви приликом процене да ли је наведене повреде било или не

Бранислава Горавица

члан Високог савета судства
unakrsni.pogled@legeartis.rs

Право на суђење у разумном року део је једног од основних људских права прокламованих Уставом Републике Србије, а то је право на правично суђење. Право на правично суђење прокламовано је још Европском конвенцијом за заштиту људских права и основних слобода, која је сачињена 4. 11. 1950. године у Риму, измењена сагласно Протоколу број 11, а ратификована од стране надлежног органа Државне заједнице Србије и Црне Горе 26. 12. 2003. године, те у односу на нашу земљу ступила на снагу 3. 8. 2004. године. Овом конвенцијом у члану 6. ст. 1. предвиђено је да свако, током одлучивања о његовим грађанским правима и обавезама или о кривичној оптужби против њега, има право на правичну јавну расправу у разумном року пред независним и непристрасним судом, образованим на основу закона.

Наведено конвенцијско право прокламовано је Уставом Републике Србије („Сл. гласник Републике Србије", бр. 98/06) тако што је чланом 32. ст. 1. Устава предвиђено да свако има право да независан, непристрасан и законом већ установљен суд, правично у разумном року, јавно расправи и одлучи о његовим правима и обавезама, основаности сумње која је била разлог за покретање поступка, као и оптужбама против њега. Према члану 18. Устава, људска и мањинска права зајамчена Уставом непосредно се примењују, а Уставом се јемче и непосредно примењују и људска и мањинска права зајамчена општеприхваћеним правилима међународног права, потврђена међународним уговорима и законима. Одредбе о људским и мањинским правима тумаче се у корист унапређења вредности демократског друштва сагласно важећим стандардима људских и мањинских права, као и пракси међународних институција које надзиру њихово спровођење.

Одлуке које је по представкама ради заштите права на суђење у разумном року донео Европски суд за људска права, чије је седиште у Стразбуру, представљају управо међународни стандард у остваривању овог права.

До доношења Закона о изменама и допунама Закона о уређењу судова („Сл. гласник Републике Србије", бр. 101/13) грађани Републике Србије су заштиту права на суђење у разумном року остваривали пред Уставним судом, а на основу члана 170. Устава Републике Србије и члана 82. ст. 2. Закона о Уставном суду. У смислу члана 170. Устава, Уставни суд, као самосталан и независан државни орган који штити уставност и законитост и људска и мањинска права и слободе, одлучује

која није поднела жалбу, може поднети нови приговор по истеку рока од 4 месеца од дана пријема решења о претходном приговору, а у ситуацији када је изјављивала жалбу, у року од 4 месеца од дана пријема решења о одбијању жалбе, док странка чији је приговор био усвојен, нови приговор може поднети по истеку 5 месеци од пријема решења о усвајању претходног приговора. Право на жалбу има странка чији је приговор одбијен, као и странка о чијем приговору председник суда није одлучио у року од 2 месеца од дана пријема приговора. Рок за жалбу износи 8 дана, а почиње да тече од различитих датума одређених чланом 15. наведеног Закона, док је за одлучивање о жалби надлежан председник непосредно вишег суда, с тим што се жалба подноси преко првостепеног суда. Када се жалба односи на поступак који се води пред Врховним касационим судом, о истој одлучује веће од три судије Врховног касационог суда. Председник непосредно вишег суда одбацује или одбија жалбу без испитног поступка или води испитни поступак, у зависности од околности случаја наведених у меродавним одредбама Закона, при чему се у жалбеном поступку жалба не доставља на одговор, а расправа не одржава док се на све остало сходно примењују одредбе Закона о ванпарничном поступку. О жалби се мора одлучити у року од 30 дана од њеног пријема.

Странка чији је приговор усвојен стиче активну легитимацију да захтева правично задовољење, а **врсте правичног задовољења су**:

1) право на исплату новчаног обештећења за неимовинску штету која је странци изазвана повредом права на суђење у разумном року;

2) право на објављивање писмене изјаве Државног правобранилаштва којом се утврђује да је странци било повређено право на суђење у разумном року;

3) право на објављивање пресуде којом се утврђује да је странци било повређено право на суђење у разумном року.

Свака странка којој је претходно утврђено постојање повреде права на суђење у разумном року може, али не мора, покушати да са правобранилаштвом постигне поравнање у року од 6 месеци од дана када је стекла право на правично задовољење. Странка, наравно, има право да поднесе тужбу против Републике Србије за новчано обештећење, у року од једне године од дана када је стекла право на правично задовољење. У наведеном поступку одговорност Републике Србије је објективна, док су правобранилаштво и суд везани решењем председника суда којим је утврђена повреда права на суђење у разумном року. На поступак по наведеној тужби, независно од висине захтева, примењују се правила поступка за спорове мале вредности, а за одлучивање по овој тужби месно је надлежан основни суд на чијем подручју тужилац има пребивалиште, боравиште или седиште. Новчано обештећење не може бити ниже од 300 нити више од 3000 евра у динарској противвредности по средњем курсу НБС на дан исплате, по предмету. При одређивању наведене висине цене се раније набројана мерила за оцену трајања дужине судског поступка и значаја предмета за странку. Средства за исплату новчаног обештећења и накнаде имовинске штете коју странка оствари обезбеђују се из буџета Републике Србије, а непосредно се исплаћује од стране суда или јавног тужилаштва које је повредило право на суђење у разумном року.

Значајно је напоменути и то да грађани Републике Србије који су Европском суду за људска права поднели представку због евентуалне повреде права на суђење у разумном року могу, у року од 6 месеци од дана ступања на снагу Закона о заштити права на суђење у разумном року, правобранилаштву поднети предлог за поравнање о новчаном обештећењу, а ово поравнање уколико се закључи представља извршну исправу.

Како од почетка примене овог Закона још није прошло ни годину дана, аутору овог рада нису познати статистички подаци о томе колико се грађани користе предвиђеним правним средствима. Наведено, као и новоустановљена судска пракса, биће тема неког будућег текста.

Заштита права на суђење у разумном року

У склопу формата *Прописи у пракси* који већ неко време можете пратити у нашем часопису доносимо неке карактеристичне случајеве из судске праксе, а који се овом приликом односе на заштиту права на суђење у разумном року

Без испитног рочишта, суд одлучује онда када приговор о заштити права на суђење у разумном року одбацује или када га одбија.

Из образложења:

„Сагласно одредби члана 8. Закона о заштити права на суђење у разумном року („Сл. гласник РС”, бр. 40/15), без испитног поступка суд одлучује онда када приговор одбацује или када га одбија ако је с обзиром на трајање поступка које је наведени у самом приговору, очигледно неоснован. Испитни поступак започиње захтевањем извештаја о развоју поступка у времену и предлогу рока у коме може да оконча, који извештај сачињава поступајући судија у поступку на који се приговор односи. Наведени извештај се односи на целокупно трајање поступка, а не само на период поступања судије који поступа у предмету у моменту подношења самог приговора. По потреби, председник суда може у испитном поступку извршити увид у списе предмета на који се приговор односи.

У конкретној правној ствари председник суда је затражио извештај од поступајућег судије, а након што је добио извештај, извршио је и увид у списе предмета, одакле произлази да је супротно наводу образложења, а затим и наводима жалбе, одлука донета по спроведеном испитном поступку. Како је приговор уредан, те како „очигледна неоснованост”, с обзиром на трајање поступка не произлази, то је испитни поступак и морао бити спроведен.”

(Решење Привредног суда у Пожаревцу Р4П. 2/16 од 28. 7. 2016. преиначено Решењем Привредног апелационог суда у Београду Рж. 8/16 од 22. 9. 2016)

При одлучивању по правним средствима којима се штити право на суђење у разумном року уважавају се све околности предмета суђења.

Из образложења:

„Одредбом члана 6. ст. 1. Закона о заштити права на суђење у разумном року („Сл. гласник РС”, бр. 40/15), прописано је да поступак у коме се штити право на суђење у разумном року почиње подношењем приговора и да приговор, поред других обавезних елемената наведених у ставу 2. истог члана (тач. 1–8), садржи и време трајања поступка и податке о предмету суђења који указује на то да суд непотребно касни са одлучивањем. Према одредби члана 14. став 3. истог Закона, жалба садржи исте обавезне елементе као приговор.

Мерила за оцену трајања суђења у разумном року су прописана чланом 4. Закона о заштити права на суђење у разумном року, па

Ценећи држање и понашање предлагача који има својство тужиоца у предметном парничном поступку чије се убрзање тражи, првостепени суд је правилно закључио да не постоји ни један пропуст у понашању на страни тужиоца као парничне странке, којим би он евентуално допринео одуговлачењу поступка, јер је тужилац у складу са процесним овлашћењима користио правна средства, али да суд не може сносити одговорност због трајања поступка чија је дужина условљена и коришћењем тих средстава од стране тужиоца."

(Решење Привредног суда у Пожаревцу, Р4П. 1/16 од 25. 4. 2016, потврђено Решењем Привредног апелационог суда у Београду, Рж. 4/16 од 16. 5. 2016)

Не постоји повреда права на суђење у разумном року уколико трајање парничног поступка није последица пропуста суда.

Из образложења:

„Правилно је првостепени суд, применом мерила прописаних одредбом члана 4. Закона о заштити права на суђење у разумном року („Сл. гласник РС", бр. 40/15), нашао да није повређено право предлагача, јер трајање парничног поступка није последица пропуста суда, па је на основу члана 10. став 2. Закона о заштити права на суђење у разумном року приговор ради убрзања поступка правилно одбијен као неоснован.

Одредбом члана 4. Закона о заштити права на суђење у разумном року прописано је да при одлучивању о правним средствима којима се штити право на суђење у разумном року уважавају се све околности предмета суђења, пре свега сложеност чињеничних и правних питања, целокупно трајање поступка и поступање суда, јавног тужилаштва или другог државног органа, природа и врста предмета суђења или истраге, значај предмета суђења или истраге по странку, понашање странака током поступка, посебно поштовање процесних права и обавеза, затим поштовање редоследа решавања предмета и законски рокови за заказивање рочишта и главног претреса и израду одлука."

(Решење Привредног суда у Пожаревцу, Р4П. 1/16 од 25. 4. 2016, потврђено Решењем Привредног апелационог суда у Београду, Рж. 4/16 од 16. 5. 2016)

Приговор и жалба по Закону о заштити права на суђење у разумном року, могу се поднети док се поступак не оконча.

Из образложења:

„Према одредби члана 5. Закона о заштити права на суђење у разумном року („Сл. гласник РС", бр. 40/15), приговор и жалба могу да се поднесу док се поступак не оконча. Чланом 6. став 1. истог Закона је прописано да поступак у коме се штити право на суђење у разумном року почиње подношењем приговора и да приговор, поред других обавезних елемената наведених у ставу 2. истог члана (тач. 1–8), садржи и време трајања поступка и податке о предмету суђења који указује на то да суд непотребно касни са уручивањем. Према одредби члана 14. став 3. истог Закона, жалба садржи исте обавезне елементе као приговор. Мерила за оцену трајања суђења у разумном року су прописана одредбом члана 4. Закона о заштити права на суђење у разумном року. При одлучивању о правним средствима којима се штити право на суђење у разумном року уважавају се све околности предмета суђења, пре свега сложеност чињеничних и правних питања, целокупно трајање поступка и поступање суда, јавног тужилаштва или другог државног органа, природа и врста предмета суђења или истраге, значај предмета суђења или истраге по странку, понашање странака током поступка, посебно поштовање процесних права и обавеза, затим поштовање редоследа решавања предмета и законски рокови за заказивање рочишта и главног претреса и израда одлука."

(Решење Привредног суда у Пожаревцу, Р4П. 1/16 од 25. 4. 2016, потврђено Решењем Привредног апелационог суда у Београду, Рж. 4/16 од 16. 5. 2016)

ИНГ-ПРО

НОВО ШТАМПАНО ИЗДАЊЕ

САВЕТНИК ЗА ОБРАЧУН, ОПОРЕЗИВАЊЕ И ИСПЛАТУ ЗАРАДА, ПЛАТА И ДРУГИХ ПРИМАЊА

Кроз јединствен и оригиналан концепт, на више од 500 страна А4 формата, читаоцима разјашњава најважније институте из области зарада, плата и других примања, а поред тумачења прописа садржи и многобројне примере обрачуна.

Саветник је намењен правним и рачуноводственим службама у привредним друштвима, јавном сектору и образовним институцијама, предузетницима, рачуноводственим агенцијама, удружењима послодаваца, синдикатима, привредним коморама, адвокатима итд.

У првом делу Саветника обрађена је исплата зарада и других примања у привредним делатностима.

У другом делу дате су карактеристике и специфичности исплата плата и других примања која остварују државни службеници, намештеници и запослени у јавним службама, односно запослени чије се плате финансирају из средстава буџета Републике Србије, буџета аутономне покрајине и јединица локалне самоуправе као и из средстава обавезног социјалног осигурања.

АУТОР
мр Жељко Албанезе

За наручивање, као и за све детаљне информације, можете нас контактирати путем телефона: **011/2836-820, 2836-821, 2836-822** или путем мејла: **office@ingpro.rs**

ЦЕНА:
5.000,00 динара (+ 10% ПДВ-а).

Тираж је ограничен.

Неправилности у раду комисије за јавну набавку

У тексту који је пред вама наводимо неке од неправилности у раду комисије за јавну набавку са којима се сусретала Републичка комисија за заштиту права одлучујући поводом поднетих захтева за заштиту права

Јасмина Миленковић

члан Републичке комисије за заштиту права у поступцима јавних набавки
budzeti@legeartis.rs

Начин формирања и надлежности комисије за јавну набавку регулисани су одредбама члана 54. Закона о јавним набавкама („Сл. гласник РС” бр. 124/12, 14/15 и 68/15, у даљем тексту: ЗЈН).

У вези са одредбом члана 54. ст. 10. ЗЈН-а која прописује да након доношења решења чланови комисије потписују изјаву којом потврђују да у предметној јавној набавци нису у сукобу интереса, треба обратити пажњу да ова изјава мора бити сачињена и потписана одмах након доношења решења о образовању ове комисије, предвиђеног одредбом члана 54. ст. 2. ЗЈН-а. У том смислу, **врло је важно да ова изјава буде датирана практично истог дана кад је донета одлука о њеном формирању**, као и да, иако је реч о интерној одлуци наручиоца, иста одлука мора бити прописно заведена у евиденцијама наручиоца. Такође, ова изјава мора бити потписана од стране свих чланова комисије, односно од именованих заменика чланова. У том смислу треба водити рачуна да, иако је одлука о формирању чланова комисије интерна одлука наручиоца, понуђачи када врше увид у документацију поступка, сходно одредби члана 110. ЗЈН-а, у склопу увида у документацију о спроведеном поступку јавне набавке, могу извршити увид и у овај акт, те оспоравати правилност изјаве о сукобу интереса из наведених разлога. Иако овакви пропусти при сачињавању изјаве о сукобу интереса можда делују као ненамерна и формална грешка при изради овог акта, уколико се захтевом за заштиту права укаже на овакве неправилности, будући да је реч о радњи која се не може исправити накнадним радњама наручиоца, Републичка комисија је доносила одлуке којима су такви поступци поништавани у целини (Решење Републичке комисије број 4-00-1528/2014 и број 4-00-1557/2014).

Иако у одредби члана 54. ст. 12. ЗЈН-а којом су прописане надлежности комисије за јавну набавку није експлицитно прописано да све накнадне провере које врши наручилац у фази стручне оцене понуда, односно контролу и увид код понуђача, у смислу одредбе члана 93. ст. 1. ЗЈН-а, обавља поменута комисија за јавну набавку, Републичка комисија је у више својих одлука, у којима је оспоравана околност ко је и на који начин вршио накнадне провере техничког капацитета, изнела став да ова фаза поступка јавне набавке мора бити испраћена од стране комисије за јавну набавку. Ово стога што иста спроводи поступак јавне набавке, сходно одредби члана 54. ст. 1. ЗЈН-а, те што је иста одговорна за законито спровођење поступка, које пак одредбе намећу закључак да је све радње на накнадној провери техничког капацитета дужна управо она да испрати, а не нека лица неовисно од ње. Наиме, реч је о органу који спроводи и прати поступак јавне набавке од почетка до краја, који припрема конкурсну документацију по којој се реализује поступак јавне набавке, даје сва додатна појашњења и информације, односно врши измене конкурсне документације, потом отвара, прегледа,

шумарства и водопривреде о испуњености ветеринарско-санитарних услова за објекат из делатности коју понуђач обавља, те је Републичка комисија дилеме шта су по Закону о безбедности у хране адекватне дозволе, отклањала обраћањем Министарству пољопривреде које их издаје (Решење Републичке комисије бр. 4-00-2330/2015). Релативно честе недоумице у овој материји су проблеми везани за материју отпада, кога пре свега треба правилно разврстати (с обзиром на предмет јавне набавке као опасан или неопасан отпад), затим му одредити категоризацију, односно испитати да ли је, с обзиром на предмет јавне набавке, неопходно да понуђачи поседују и дозволу за сакупљање, складиштење, третман, транспорт, само неку од њих, или пак интегралну дозволу која у себи обухвата 5 дозвола (Решење Републичке комисије бр. 4-00-485/2016). Исто тако, у више поступака заштите као спорно се појављивало да ли код јавних набавки услуга здравствених прегледа за систематске прегледе жена – гинеколошке прегледе (колпоскопија, PAPA, VS, палпаторни преглед дојки) понуђачи треба да прибаве посебну дозволу или је пак иста обухваћена Решењем Министарства здравља о испуњености услова прописаних законом о обављању здравствене делатности (Решење Републичке комисије бр. 4-00-215/2016).

У сваком случају, наручиоци треба да воде рачуна да је у њиховом интересу да пре покретања поступка јавне набавке, од надлежног министарства прибаве информацију да ли за конкретан предмет јавне набавке јесте неопходно прибавити дозволу надлежног органа, и каква тачно треба да буде њена садржина, као и који је орган надлежан за њено издавање. Осим тога, треба водити рачуна да се увидом у јавно доступне регистре надлежних органа може утврдити да ли одређене дозволе поседују потенцијални понуђачи, као што је, на пример, случај са Лиценцом за обављање енергетске делатности коју издаје Агенција за енергетику, те је беспотребно захтевати од понуђача да је посебно доставе у понуди, већ би исто наручиоци требало да унапред наведу у конкурсној документацији, у смислу одредбе члана 79. ст. 5. ЗЈН-а, како би испоштовали одредбу поменутог члана, а и олакшали понуђачима припрему понуда.

Потом, у вези са поменутим обавезним условом поседовања дозволе од стране надлежног органа, у поступцима заштите права као спорне су појављивале ситуације у којима су наручиоци оцењивали као неприхватљиве понуде услед околности што је у њима приложена дозвола која истиче пре предвиђеног периода реализације предметног уговора. Наиме, како је понуда испуњавала услов поседовања важеће дозволе у моменту подношења понуде, те како је пропис који регулише издавање Лиценце за обављање енергетске делатности трговине нафтом и нафтним дериватима предвиђао поступак и рокове у којима се покреће обнављање ове дозволе, околност што је иста истицала пре очекиваног периода реализације није могла представљати разлог за неприхватљивост понуде (Решење Републичке комисије бр. 4-00-326/16).

Затим, код конзорцијске понуде дозвола мора бити издата оном члану конзорцијума за кога је конзорцијским уговором прецизирано да ће радити део посла за који треба прибавити дозволу. Тако је у једном поступку заштите права утврђена неприхватљивост понуде јер је утврђено да је конзорцијским уговором наведено да ће један од учесника конзорцијума обављати послове сервисирања, док је у понуди достављена дозвола за сервисирање опреме за дојаву пожара на име другог учесника конзорцијума за кога није прецизирано да ће радити ове послове (Решење Републичке комисије број 4-00-2718/15).

У поступцима заштите права поседовање дозволе посебног органа релативно често се оспорава указивањем да се дозвола за обављање одређене делатности предвиђена посебним прописом у конкретном случају односи на мали, миноран по вредности део предмета јавне набавке, те да исту поседује узак (некада и само један) понуђач, односно да би издвајањем овог дела предмета јавне набавке у засебну партију наручилац, знатно проширио конкуренцију у том поступку. Околности конкретног случаја морају бити посебно образложене и поткрепљене одговарајућим доказима, како би се утврдило да ли овако обликован предмет јавне набавке за чији је део потребно поседовање посебне дозволе, у смислу члана 77. ст. 1. тач. 5) ЗЈН-а, представља ограничење конкуренције у предметном поступку јавне набавке.

Планирање вишегодишњих капиталних инвестиција у одлукама о буџету локалне власти

Обрађујући ову тему, настојаћемо да одговоримо на дилему која се често појављује у јединицама локалне самоуправе у вези са капиталним инвестицијама (класе 5) и вишегодишњим уговарањем ових издатака

Алжбета Марко

дипл. ек. с дугогодишњим радним искуством на пословима буџетског пословања, начелник за финансије у општини Ковачица
budzeti@legeartis.rs

Буџетски корисници често постављају питање **ко утврђује шта ће бити капитални издатак** према члану 54. ст. 2. Закона о буџетском систему („Сл. гласник РС”, бр. 54/09, 73/10, 101/11, 93/12, 62/13, 63/13 – испр., 108/13, 142/14, 68/15 – др. закон и 103/15), односно **за које издатке** могу директни и индиректни буџетски корисници и организације за обавезно социјално осигурање **преузети обавезе по уговору који захтева плаћање у више година** у складу са овим чланом и **на који начин то треба урадити**, с обзиром на то да Уредба о критеријумима за утврђивање природе расхода и условима и начину прибављања сагласности за закључивање одређених уговора, који због природе расхода, захтевају плаћање у више година („Сл. гласник РС”, бр. 21/14) прописује само начин и критеријуме за добијање сагласности надлежних органа на вишегодишње уговарање за контуну групу 42 – Коришћење роба и услуга.

Сматрамо да је, најпре, неопходно да се осврнемо на појам инвестиција у јавном сектору, а тај појам је дефинисан у најширем смислу као употреба једног дела домаћег или боље рећи расположивог производа за замену и повећавање основних фондова у привреди и ванпривредним делатностима и за увећање залиха сировина, недовршене производње и готових производа у привреди. Дакле, појам „инвестиције” обухвата широк спектар улагања, док је у јавном сектору Закон о буџетском систему инвестиције дефинисао као капиталне пројекте.

С тим у вези треба истаћи да је чланом 2. тач. 21а) Закона о буџетском систему дефинисано да **капитални пројекти** јесу пројекти изградње и капиталног одржавања зграда и грађевинских објеката инфрастуктуре од интереса за Републику Србију, односно локалну власт, укључујући услуге пројектног планирања које су саставни део пројекта, обезбеђивање земљишта за изградњу, као и пројекти који подразумевају улагања у опрему, машине и другу нефинансијску имовину, а у функцији су јавног интереса.

Из напред наведеног произилази да **капитални пројекти јесу пројекти чија реализација (извођење) траје дуже од годину дана и чији је век трајања, односно коришћења, дужи од пет година**. Они захтевају вишегодишње финансирање и релативно велике издатке у садашњости, за које се очекује да ће генерисати корист, односно добит у годинама након реализације.

Капитални пројекти могу се односити на: изградњу (куповину) зграда и грађевинских објеката и објеката инфраструктуре од интереса за локалну самоуправу; унапређење, односно капитално одржавање постојећих зграда и грађевинских објеката и објеката инфраструктуре

за обавезно социјално осигурање, за обавезе које се финансирају из средстава обавезног социјалног осигурања.

Дакле, на набавку услуга и радова у области капиталних инвестиција (капиталних пројеката) у свему се примењују одредбе Закона о јавним набавкама („Сл. гласник РС”, бр. 124/12, 14/15 и 68/15). Овим законом је уређено и то да је предмет уговора о јавној набавци радова у грађевинарству:

- извођење радова или пројектовање и извођење радова описаних у Уредби о класификацији делатности као, и
- извођење радова на изградњи грађевинског објекта узетог као целина који испуњава све економске и техничке захтеве наручиоца.

Предмет јавне набавке радова и извођење радова описаних у Уредби о класификацији делатности, Сектор Ф – Грађевинарство, који се непосредно или посредно финансирају од стране наручиоца у износу који прелази 50% вредности набавке. За примену наведених одредаба овог закона одговоран је наручилац који финансира извођење радова.

Мишљења смо да је на крају сврсисходно напоменути и то да се у грађевинарству примењују и одредбе члана 10. ст. 2. тач. 3) Закона о ПДВ-у, према којима се прималац добара и услуга из области грађевинарства сматра пореским дужником за тај промет, уколико су испуњени услови прописани овим одредбама.

На крају треба напоменути и то да је у члану 54а ст. 3. Закона о буџетском систему регулисано да ће Влада, на предлог Министарства, ближе уредити садржину, начин припреме и оцене капиталних пројеката, међутим, до сада није донет подзаконски акт који би ближе регулисао ово питање.

ПЛАН КАПИТАЛНИХ ИЗДАТАКА У 2017. ГОДИНИ

Ек. кл.	Опис	Инвестиције – Општи део Одлуке о буџету		
		2017.	2018.	2019.
1	2	3	4	5
	Капиталне инвестиције – Општинска управа			
511	Пројектно планирање	1.148.400,00	6.500.000,00	3.000.000,00
511	Јавна расвета Р 110	1.586.376,00		
511	Асфалтирање улица у насељеним местима (у 2017. години)	10.750.000,00	15.000.000,00	10.000.000,00
511	Балон хала у насељеном месту	20.800.000,00		
511	Станица за филтрирање воде	30.715.000,00	25.000.000,00	15.000.000,00
511	Водовод у једном насељеном месту	12.300.000,00	10.000.000,00	10.000.000,00
511	Поплочавање центра (насељено место)	6.000.000,00		
511	Уређење и поплочавање центра општине	31.250.000,00		
511	Месна заједница – уређење објекта	576.108,00		
511	Дом културе – прикључак на канализацију	396.000,00		
	Укупно инвестиције преко Општинске управе:	**115.521.884,00**	**21.500.000,00**	**13.000.000,00**
511	Дом културе – реконструкција	30.000.000,00	15.000.000,00	15.000.000,00
511	Дом културе – реконструкција (друго насељено место)		10.000.000,00	10.000.000,00
511	Дом културе – реконструкција (треће насељено место)		3.000.000,00	
511	Реконструкција музеја Михајла Пупина – копројект – иностранo учешће у пројекту – укупна вредност 24.000.000,00 динара	3.600.000,00		
	Укупно инвестиције преко Општинске управе:	**149.121.884,00**	**21.500.000,00**	**13.000.000,00**
	Машине и опрема			
512	Набавка административне опреме	3.212.340,00	3.000.000,00	3.000.000,00
	Свега машине и опрема	**3.212.340,00**	**3.000.000,00**	**3.000.000,00**
463	**Капитални трансфери осталим нивоима власти**			
	Дом за лица са посебним потребама			
	511 инвестиције ИПА пројект учешће у пројекту вредном 173.000 евра	3.000.000,00		
	Опрема за дом	1.000.000,00		
	Гимназија – реконструкција крова и фискултурне сале		6.000.000,00	
	Енергетска ефикасност (топлотне пумпе) – 5.566.000 динара	5.566.000,00		
	Свега:	**9.566.000,00**	**6.000.000,00**	
	УКУПНО	**161.900.224,00**	**43.500.000,00**	**26.000.000,00**

Спречавање службеног лица у вршењу службене радње и напад на службено лице у вршењу службене дужности

Кроз бројне судске одлуке анализирамо бића ова два кривична дела, уз напомену да нови Закон о јавном реду и миру уноси додатне недоумице увођењем кривичног дела ометања службеног лица у вршењу службене дужности на начин који много не олакшава примену ове инкриминације у пракси и њено разграничење од кривичних дела спречавања и напада на службено лице

Смиљка Стојановић

заменик јавног тужиоца Првог основног јавног тужилаштва у Београду
sudski.postupci@legeartis.rs

Кривична дела спречавање службеног лица у вршењу службене радње (члан 322. Кривичног законика, у даљем тексту: КЗ) и напад на службено лице у вршењу службене дужности (члан 323. КЗ-а) припадају групи кривичних дела против државних органа, којима су инкриминисане најразличитије радње које ометају нормално функционисање државног апарата.

Оба кривична дела имају **основни**, и по **три квалификована облика**, и код оба је **пасивни субјект службено лице**. Појам службеног лица дефинисан је одредбом члана 112. ст. 3. КЗ-а, који прописује да се службеним лицем сматра лице које у државном органу врши службене дужности, изабрано, именовано или постављено лице у државном органу, органу локалне самоуправе или лице које стално или повремено врши службене дужности или службене функције у тим органима, јавни бележник, извршитељ и арбитар, као и лице у установи, предузећу или другом субјекту, којем је поверено вршење јавних овлашћења, које одлучује о правима, обавезама или интересима физичких или правних лица или о јавном интересу, лице којем је фактички поверено вршење појединих службених дужности или послова, и коначно, војно лице.

Суд је дужан да у сваком конкретном случају испита да ли оштећени има статус службеног лица (Решење Вишег суда у Ваљеву Кж. бр. 113/2014 од дана 23. 4. 2014). Тако је Апелациони суд нашао да ово својство имају радници електродистрибуције, приликом обављања радње искључења електричне енергије код корисника, јер се ради о лицима запосленим у предузећу коме су поверена јавна овлашћења, односно којима је фактички поверено вршење службених дужности, односно послова (Решење Апелационог суда у Београду Кж. бр. 895/2013 од дана 19. 3. 2013).

Истом логиком се Апелациони суд водио и када је нашао да радници паркинг сервиса приликом вршења контроле паркирања, односно исправности коришћења јавних паркиралишта, такође имају својство службених лица, јер им је фактички поверено вршење службених дужности и послова, у складу са Одлуком о јавним паркиралиштима Града Београда (Пресуда Апелационог суда у Београду Кж. бр. 4353/2010 од дана 22. 2. 2011). Из ових образложења могло би се закључити да је Апелациони суд на становишту да ова лица испуњавају услов из члана112. ст. 3. тач. 4) КЗ-а.

учинилац овог облика кривичних дела био изазван грубим или незаконитим понашањем службеног лица, не може се ослободити од казне, али би та околност несумњиво имала утицаја као олакшавајућа околност приликом њеног одмеравања.

Занимљиви су и ставови наше судске праксе по питању **односа ових кривичних дела и прекршаја**. Прекршајни апелациони суд је нашао да кривично дело напада на службено лице учињено према саобраћајцима не конзумира саобраћајне прекршаје због којих су они у конкретном случају реаговали – управљање нерегистрованим трактором, чињеницу да је возило било неосветљено, нити непоступање по наредби службеног лица да се возило заустави. Није од значаја што су те радње описане у диспозитиву кривичне пресуде, те тако ушле у чињенични опис кривичног дела за које су окривљени оглашени кривим, јер не представљају елементе бића кривичног дела, већ опис околности под којима је оно учињено, те се не може применити институт *ne bis in idem*. Како то овај суд констатује, кривично дело, које се састоји у ударању оштећених металном штанглом, би постојало и да је трактор био осветљен и регистрован (Пресуда Прекршајног апелационог суда Пржр. бр. 16293/2014 од дана 25. 8. 2014). Сличан томе је став Апелационог и Врховног суда, који су нашли да правноснажно решење у поступку за прекршај против јавног реда и мира, у ком је окривљеном стављено на терет ремећење спокојства грађана – станара зграде, пуштањем прегласне музике, не искључује кривично гоњење за кривично дело напада на службено лице који је окривљени учинио према полицајцима који су критичном приликом изашли на лице места да интервенишу (Пресуде Апелационог суда у Београду Кж. бр. 4752/2013 од дана 18. 9. 2013. године и Врховног касационог суда Кзз. бр. 219/2013 од дана 15. 1. 2014).

Најдаље је у том смислу отишао Апелациони суд у Нишу, када је нашао да није прекршено начело *ne bis in idem* чак ни у ситуацији када је окривљени оглашен кривим за прекршај из члана 6. Закона о јавном реду и миру, јер је руком ударио оштећеног у лице, наневши му повреде, а затим због истог догађаја оглашен кривим и у кривичном поступку, због кривичног дела напада на службено лице, јер је оштећени био службено лице на дужности. Образложење суда лежи у чињеници да је окривљеном у прекршајном поступку изречена опомена, а не казна, па није било могуће урачунати је у казну изречену у кривичном поступку, иначе би урачунавањем било онемогућено двоструко кажњавање (Пресуда Апелационог суда у Нишу Кж. бр. 2567/2010 од дана 12. 10. 2010). Поступајући по уставној жалби у истом предмету, Уставни суд је нашао да права окривљеног нису повређена доношењем ове две пресуде, али са другачијом аргументацијом, нашавши да у питању нису иста дела, јер се прекршајима штите сви грађани од физичких насртаја, без обзира на статус који имају у друштву, а кривичним делом се од напада штите службена лица у вршењу службене дужности, па стога кривично дело не може бити конзумирано прекршајем (Одлука Уставног суда Србије Уж. бр. 1207/2011 од дана 11. 7. 2014).

Ипак, овај став да је за оцену идентитета оптужби релевантно само својство оштећеног, односно заштитни објекат конкретних инкриминација, није јединствен, па је тако Апелациони суд у Београду одбио оптужбу према окривљеном за кривично дело напада на службено лице, јер је за исту радњу (хватање оштећеног за врат и стезање) већ правноснажно оглашен кривим по приватној тужби оштећеног за кривично дело лаке телесне повреде. Тај став је по захтеву за заштиту законитости заузео и Врховни суд, нашавши да се ради о пресуђеној ствари, јер је у питању исти чињенични основ (Пресуде Апелационог суда у Београду Кж. бр. 4011/2011 од дана 19. 3. 2012. године и Врховног касационог суда Кзз. бр. 106/2012 од дана 13. 12. 2012). Иако су овде у питању два кривична дела, а не кривично дело и прекршај, ипак се може рећи да је Врховни суд битно другачије решио сличну ситуацију од Уставног суда – у оба случаја је дошло до примене силе према оштећеном, који је у једном поступку третиран као грађанин, а у другом као службено лице.

Законом је **изричито прописано да је покушај кажњив за основне облике оба кривична дела**, јер по општим правилима не би био, имајући у виду запрећене казне. За све облике кривичних дела, изузев за најтежи, гоњење се предузима у скраћеном поступку.

Календар важења правних аката

У овој рубрици доносимо преглед прописа који током овог месеца престају да важе (у целости или у делу), односно који одложено ступају на снагу и/или се одложено примењују у целости или у делу:

● Правилник о садржају пореског биланса и другим питањима од значаја за начин утврђивања пореза на добит правних лица, објављен у „Сл. гласнику РС”, бр. 99/10, 8/11, 13/12, 8/13.

– члан 10. престаје да важи 31. децембра 2016. године

● Правилник о садржају пореског биланса и другим питањима од значаја за начин утврђивања пореза на доходак грађана на приходе од самосталне делатности, објављен у „Сл. гласнику РС”, бр. 8/11, 13/12 и 12/13.

– члан 8. престаје да важи 31. децембра 2016. године

● Уредба о измени и допуни Уредбе о поступку јавне набавке у области одбране и безбедности, објављена у „Сл. гласнику РС”, бр. 41/15 од 8. 5. 2015. године, а ступила је на снагу 16. 5. 2015. године

– примењује се до 31. децембра 2016. године

● Статут Привредне коморе Србије, објављен у „Сл. гласнику РС”, бр. 45/02, 107/03, 44/05, 29/09, 35/11, 46/11, 103/11, 3/13, 32/13, 2/14 и 2/14-I

– престао да важи, осим одредаба чл. 16, 17, 17а и 17б и 92, које важе до 31. децембра 2016. године

● Одлука о изменама Одлуке о одређивању пољопривредних и прехрамбених производа за које се плаћа посебна дажбина при увозу и утврђивању износа посебне дажбине, објављена у „Сл. гласнику РС”, бр. 60/16 од 30. 6. 2016. године, а ступила је на снагу 1. 7. 2016. године

– примењује се од 1. јула 2016. до 31. децембра 2016. године

● Правилник о стандардима за категоризацију угоститељских објеката за смештај, објављен у „Сл. гласнику РС”, бр. 83/16 од 10. 10. 2016. године, а ступио је на снагу 18. 10. 2016. године

– примењује се од 15. децембра 2016. године

● Статут Привредне коморе Србије, објављен у „Сл. гласнику РС”, бр. 39/16 од 15. 4. 2016. године

– ступио је на снагу 23. априла 2016, осим одредаба чл. 10. и 73. који се примењују од 1. јануара 2017. године

● Правилник о управи у Државном правобранилаштву, објављен у „Сл. гласнику РС”, бр. 71/16 од 19. 8. 2016. године, а ступио је на снагу 27. 8. 2016. године

– одредбе чл. 81. до 104. примењују се од 1. јануара 2017. године

● Закон о изменама и допунама Закона о заштити животне средине, објављен у „Сл. гласнику РС”, бр. 14/16 од 22. 2. 2016. године

– ступио је на снагу 1. марта 2016, осим одредаба чл. 22. и 23. овог закона, које се примењују од 1. јануара 2017. године

● Уредба о оцењивању професионалних војних лица, објављена у „Сл. гласнику РС”, бр. 87/10 од 19. 11. 2010. године

– престаје да важи 1. јануара 2017. године

● Уредба о оцењивању професионалних војних лица, објављена у „Сл. гласнику РС”, бр. 17/16 од 29. 2. 2016. године, а ступила је на снагу 8. 3. 2016. године

– примењује се од 1. јануара 2017. године

● Правилник о обрасцима дозвола за управљање вучним возилом и за регулисање железничког саобраћаја, објављен у „Сл. листу СРЈ”, бр. 71/99 и 27/01

– престаје да важи 1. јануара 2017. године

● Правилник о обрасцу дозволе за управљање вучним возилом, обрасцу додатног овлашћења и обрасцу дозволе за регулисање железничког саобраћаја, објављен у „Сл. гласнику РС”, бр. 22/16 од 4. 3. 2016. године, а ступио је на снагу 12. 3. 2016. године

– примењује се од 1. јануара 2017. године

● Закон о изменама Закона о финансирању локалне самоуправе, објављен у „Сл. гласнику РС”, бр. 83/16 од 10. 10. 2016. године, а ступио је на снагу 18. 10. 2016. године

– примењује се од 1. јануара 2017. године

● Одлука о утврђивању висине накнаде за испитивање и за додатно испитивање сорте пољопривредног биља, објављена у „Сл. гласнику РС”, бр. 95/2015 од 20. 11. 2015. године, ступила је на снагу 28. 11. 2015, а примењује се од 1. 1. 2016. године

– Одлука престаје да важи 1. јануара 2017. године

● Одлука о утврђивању висине накнаде за испитивање и за додатно испитивање сорте пољопривредног биља, објављена у „Сл. гласнику РС”, бр. 88/16 од 28. 10. 2016. године, а ступила је на снагу 5. 11. 2016. године

– примењује се од 1. јануара 2017. године

● Правилник о утврђивању Плана издавања пригодних поштанских марака и вредносница и мотива редовних издања поштанских марака и вредносница, објављен у „Сл. гласнику РС”, бр. 91/16 од 10. 11. 2016. године, а ступио је на снагу 18. 11. 2016. године

– примењује се од 1. јануара 2017. године

● Одлука о изменама и допуни Одлуке о случајевима и условима плаћања, наплаћивања, уплата и исплата у ефективном страном новцу, објављена у „Сл. гласнику РС”, бр. 91/16 од 10. 11. 2016. године, а ступила је на снагу 18. 11. 2016. године

– примењује се од 1. јануара 2017. године

Рента (први део)

Имајући у виду различите ситуације у којима је могуће потраживати накнаду штете у облику ренте и различито одлучивање по таквим захтевима, у овом тексту ћемо покушати да отклонимо одређене дилеме и дамо допринос класификацији постојеће судске праксе у овој области

Драгана Марчетић

судија Првог основног суда која поступа у парничним предметима, заменик руководиоца судске праксе у грађанској материји

Весна Филиповић

судија Првог основног суда у Београду и руководилац Одељења судске праксе у грађанској материји
sudski.postupci@legeartis.rs

Новчана рента је облик накнаде материјалне штете који се остварује у случају смрти, телесне повреде или оштећења здравља. Накнаду штете у облику ренте познају готово сви правни системи у свету. Код нас је прописана Законом о облигационим односима (у даљем тексту: ЗОО) и то члановима 188–197.

У домаћој судској пракси овај институт је мање заступљен јер се много ређе потражује накнада материјалне штете у облику ренте у односу на број захтева за накнаду материјалне штете уопште. Изузетно, дозвољено је утврђивати и досуђивати накнаду нематеријалне штете у облику ренте, због умањења опште животне активности и њених трајних облика, ако то према околностима случаја представља одговарајућу сатисфакцију, а ово је и став Врховног суда и врховних судова република и аутономних покрајина од 7. маја 1981. године од када се у пракси и примењује.

Правна природа ренте

Накнада штете у виду новчане ренте **може се досудити само за штету која постоји у моменту доношења судске одлуке, па убудуће**, а не и за раније претрпљену штету, која се досуђује у једнократном новчаном износу. Утврђен износ до пресуђења сматра се доспелом накнадом материјалне штете у јединственом новчаном износу, а не рентом која се досуђује убудуће. Из наведеног се може закључити да је **рента врста накнаде материјалне штете специфична по томе што се досуђује унапред, односно убудуће**. Она се исплаћује унапред ради обезбеђења материјалне сигурности лица које је претрпело штету. **Рента је, дакле, будућа штета, а не накнада већ настале штете**.

Због овакве њене правне природе, у време подношења захтева – тужбе и у време доношења судске одлуке није познато колико ће коначно бити исплаћено на име ренте. Није познато ни колико ће трајати исплата ренте јер је тај тренутак неизвестан и налази се у будућности. По овоме се рента битно разликује од накнаде других врста накнаде штете, где је унапред познат износ који дужник из облигационог односа треба да плати повериоцу. Осим тога, код ренте је **могуће у будућности исходовати измену износа** ренте, било смањењем било повећањем, било изменом временског обавезивања и доспелости. У зависности од основа за досуђивање ренте, она се може досудити тужиоцу доживотно или за одређен утврђен период живота, односно времена.

Поред тога, за разлику од досуђивања накнаде материјалне штете, која се увек досуђује у једном новчаном износу, рента се досуђује за исплату периодично, најчешће месечно у одређеним оброцима који су опредељени и то за период унапред. У пракси се у складу са чланом 196. ЗОО-а рента, по правилу, досуђује за убудуће месечно уназад или месечно унапред, али је могуће, с обзиром на све околности конкретног

који тужилац прима као накнаду за туђу негу и помоћ већи или исти као износ за који суд нађе да тужиоцу припада за трајно повећане потребе по овом основу, захтев тужиоца није основан. Ако тужилац има право, али није тражио и нема намеру да тражи признавање права на туђу негу и помоћ, суд ће исту чињеницу и висину утврђивати кроз претходно питање и поступити на исти начин као када је у питању породична пензија.

У случају нанете телесне повреде или нарушења здравља, у складу са чланом 195. ст. 2. ЗОО-а, оштећеном припада право на накнаду стварно претрпљене штете, а не и претпостављене и неизвесне штете. На пример, ако тужилац свој захтев за накнаду изгубљене зараде и ренте базира на чињеници да се активно бавио спортом и по том основу остваривао зараду, коју због повређивања више не може да остварује јер не може више да се бави тим спортом, у том случају се не би могла одмерити висина ренте узимајући за основ зараду коју је тужилац остваривао по основу закљученог уговора на одређени временски период са спортским клубом пре повређивања. Тај уговор је временски ограничен на рок од једне (више) година и обавезује тужиоца да наступа за клуб на свим такмичењима које клуб организује. Суд у том случају треба да цени да ли би у конкретној ситуацији такав уговор уопште био обновљен и да није дошло до повређивања тужиоца. Суд треба да узме у обзир чињеницу да је радни век спортисте нужно ограничен, годину рођења тужиоца, односно године старости тужиоца, као и то да се накнада штете у висини новчане ренте може досудити само за штету која постоји у моменту доношења судске одлуке па за убудуће, те је потребно утврдити до када по редовном току ствари траје радни век спортисте за ту врсту спорта, те до када би тужилац објективно био способан, да до повреде није дошло, да се бави тренирањем, односно да ли би могао да се активно бави тим спортом и учествује на такмичењима. Неспособност тужиоца за бављење професионалним спортом, која настаје као последица телесне повреде, није штета сама по себи, већ се накнада штете због умањења радне способности односи на губитак зараде коју би извесно, по редовном току ствари, тужилац остваривао да није дошло до повређивања, као и то да се свака зарада остварена радом након повређивања мора имати у виду и утврдити њен износ за који се мора умањити висина накнаде изгубљене зараде, у вези са чим треба испитати да ли је тужилац остваривао зараду и у ком износу.

Уништене или смањене могућности даљег напредовања и развијања

За разлику од претходног вида накнаде штете у виду ренте (због изгубљене или смањене зараде) која се досуђује једино у случају да суд утврди да постоји разлика између примања која тужилац прима и примања која би остварио да није било штетног догађаја, накнада штете у виду ренте због смањених могућности даљег развијања и напредовања повређеног може се досудити и кад оштећени после повреде зарађује исто као и пре повреде. За овај вид тражене накнаде штете потребно је да суд утврди да је **изостало повећање зараде до којег је требало да дође на основу осујећеног напредовања**. Потребно је да суд утврди у доказном поступку да је напредовање већ изостало, да би по редовном току ствари и околностима случаја оно наступило до доношења пресуде, односно да ће евентуално изостати напредовање до ког треба да дође (губитак повишице, очекиваног унапређења или немогућности бављења одређеним послом). Право на изгубљену зараду **због немогућности даљег школовања** припада оштећеном ако би се, с обзиром на показане резултате успеха у школи пре повређивања, са сигурношћу могло очекивати да би оштећени наставио школовање и са успехом завршио даље школовање.

НАПОМЕНА:

У другом делу овог текста, који ће бити објављен у једном од наредних бројева Часописа, говорићемо о капитализацији ренте, измени и престанку ренте, застарелости и камати, уз закључно разматрање овог института.

Календар догађаја...

5. ДЕЦЕМБАР 2016.	**Једнодневни семинар** **Рачуноводствено евидентирање залиха, обрачун производње и утврђивање цене коштања у различитим облицима производње** Привредна комора Србије
6. ДЕЦЕМБАР 2016.	**Једнодневно саветовање** **Новине и 100 спорних правних питања Закона о извршењу и обезбеђењу у пракси** Ниш, Регионални центар за професионални развој запослених у образовању, Париске комуне бб ИНГ-ПРО д.о.о, www.propisi.net
12. ДЕЦЕМБАР 2016.	**Једнодневно саветовање** **План набавки са освртом на централизоване јавне набавке и друга питања из праксе** Београд, Хотел „Палас”, Топличин венац 23 ИНГ-ПРО д.о.о, www.propisi.net
12. ДЕЦЕМБАР 2016.	**Једнодневни семинар** **Правни механизми заштите података** Привредна комора Београда
14. ДЕЦЕМБАР 2016.	**Једнодневни семинар** **Корпоративно управљање и корпоративне финансије** Привредна комора Србије
21. ДЕЦЕМБАР 2016.	**Једнодневно саветовање** **Реформе управног поступка и запошљавања у АП и локалној самоуправи (Нови Закон о општем управном поступку и Закон о запосленима у аутономним покрајинама и јединицама локалне самоуправе)** Београд, Хотел „Палас”, Топличин венац 23 ИНГ-ПРО д.о.о, www.propisi.net

Извршење на финансијским инструментима и уделима у привредном друштву

Спровођење извршења на финансијским инструментима и уделима у привредним друштвима може представљати веома ефикасно средство извршења, мада, свакако, не код широког круга извршних дужника. О томе говоримо у овом тексту

Дејан Обренић

дипл. правник, помоћник извршитеља с вишегодишњим искуством у извршном поступку

sudski.postupci@legeartis.rs

Законом о извршењу и обезбеђењу регулисан је извршни поступак као поступак у коме судови и јавни извршитељи принудно намирују потраживања извршних поверилаца заснована на извршним и веродостојним исправама, а у том поступку се користе средствима и предметима извршења. Под средствима извршења подразумевају се радње којима се намирује потраживање извршног повериоца, док се предметима извршења сматрају ствари и права извршног дужника на којима се спроводи извршење.

Које све ствари и права извршног дужника могу бити предмети извршења Закон одређује путем негативне енумерације, наводећи да предмет извршења не могу бити ствари изван промета, објекти, оружје и опрема који су намењени одбрани и безбедности Републике Србије, нити ствари које су овим или другим законом изузете од извршења. Дакле, већи део онога што може бити имовина извршног дужника и што се налази у промету, може представљати и предмет извршног поступка чијом ће се пленидбом и продајом намирити извршни поверилац.

Како поред ствари извршног дужника, у предмете извршења Закон убраја и његова права, то је сасвим оправдано да предмет извршења буду и чланска права извршног дужника у привредним друштвима или његова права која извиру из права својине на финансијским инструментима или хартијама од вредности, а која често могу бити знатно вреднија од покретних ствари извршног дужника или чак од његових непокретности. У том смислу, вредност коју могу имати удели извршног дужника у друштву с ограниченом одговорношћу које успешно послује, свакако представља већи потенцијал за наплату од потенцијала који пружа попис покретних ствари или пленидба дела дужникове зараде; такође, претња пленидбом и продајом акција извршног дужника који је велики акционар акционарског друштва чије се акције високо котирају на берзи, пре ће га натерати да измири дуговање према извршном повериоцу од претње коју му представља пленидба и пренос новчаног потраживања према неком његовом дужнику.

Из наведеног се јасно види да спровођење извршења на финансијским инструментима (на пример, акцијама или обвезницама) и уделима у привредним друштвима, **може представљати веома ефикасно средство извршења**, мада, свакако, не код широког круга извршних дужника.

Извршење новчаног потраживања на финансијским инструментима

Донедавно важећи Закон о извршењу и обезбеђењу („Сл. гласник РС”, бр. 31/11, 99/11 – др. закон, 109/13 – одлука УС, 55/14 и 139/14)

у спровођењу извршења, продаја заплењених удела. На поступак продаје се и овде сходно примењују законске одредбе о извршењу ради намирења новчаног потраживања на покретним стварима. Дакле, потребно је, пре свега, да поступајући јавни извршитељ изврши процену тржишне вредности заплењених удела, затим да одреди начин продаје (јавно надметање или непосредна погодба), као и да спроведе сâм поступак продаје, а све у циљу што ефикаснијег спровођења извршења и пазећи да се предметни удео прода по највећој могућој цени. Такође, јавни извршитељ је дужан да пази на постојање законског права прече куповине осталих чланова друштва, уколико их има, и у том случају се сходно примењују законске одредбе о праву прече куповине код намирења новчаног потраживања на непокретности.

Процењену вредност заплењених удела јавни извршитељ утврђује закључком, али се при њеном утврђивању најчешће консултује са ангажованим проценитељем. Неретко се дешава да је процена вредности удела компликована и скупа радња, нарочито онда када се ради о уделима у средњим и великим привредним друштвима, јер се при одређивању вредности удела морају узети у обзир бројни фактори и биланси пословања друштва, а с друге стране, опет, не треба заборавити да је циљ процене утврђивање тржишне вредности удела, а не књиговодственог стања предметног привредног друштва. Поступак процене додатно отежава и чињеница да тржиште капитала у Србији још увек није достигло адекватан ниво зрелости, како би се вредност удела могла утврдити увидом у тржишна кретања.

У пракси се поставило питање да ли је, у случајевима када се ради о неновчаним уделима у друштву, нарочито онима у виду непокретности, извршење могуће спроводити на непокретностима које представљу унети неновчани капитал. Овде се заправо ради о питању права својине на самим непокретностима, односно о томе да ли оне и даље представљају својину члана друштва, као извршног дужника, у ком случају би могле бити предмет извршења или је, пак, својина на овим непокретностима прешла на привредно друштво, у ком случају непокретности не би могле бити предмет извршења, с обзиром на то да привредно друштво није извршни дужник, већ представља трећу страну.

Одговор на ово питање заправо је већ дат у претходном делу текста, па је речено да улози постају имовина друштва тек када су уплаћени, односно унети у друштво, од стране оснивача, према члану 47. ст. 2. Закона о привредним друштвима. Како је за стицање права својине на непокретностима неопходно кумулативно постојање правног основа (*iustus titulus*) и уписа у катастар непокретности, као начина стицања (*modus acquirendi*) права својине на непокретностима, то је у нашем случају јасно да је за утврђивање могућности спровођења извршења на непокретности унетој као неновчани улог у привредно друштво, потребно утврдити да ли је у катастру непокретности извршен упис права својине на име члана друштва (извршног дужника) или на име привредног друштва и зависно од тога одредити да ли је извршење на тој непокретности могуће.

КОМЕНТАР АУТОРА:

И поред законских прописа везаних за продају финансијских инструмената, у пракси се дешава да се финансијски инструменти извршног дужника не налазе на за то предвиђеном наменском рачуну, као и да их не води ниједно инвестиционо друштво.

Ово је случај нарочито код акција неких привредних друштава чије су акције емитоване и продате у поступку приватизације друштвених предузећа, па из одређених разлога никада нису пренете на одговарајуће наменске рачуне, већ се налазе на привременим рачунима које не воде инвестициона друштва. Иако ове акције могу имати велику вредност, постоје знатне тешкоће у вези са поступком њихове продаје, с обзиром на то да се најчешће не котирају на берзи, па је тешко проценити њихову вредност и спровести поступак њихове продаје.

Преглед прописа...

„Сл. гласник РС", бр. 88/2016, објављен 28. 10. 2016. године

- Уредба о критеријумима за разврставање радних места и мерилима за опис радних места намештеника у аутономним покрајинама и јединицама локалне самоуправе
- Уредба о критеријумима за разврставање радних места и мерилима за опис радних места службеника у аутономним покрајинама и јединицама локалне самоуправе
- Одлука о утврђивању висине накнаде за испитивање и за додатно испитивање сорте пољопривредног биља
- Одлука о образовању Радне групе за обезбеђивање услова за преузимање Регистра запослених, изабраних, именованих, постављених и ангажованих лица код корисника јавних средстава од стране Централног регистра обавезног социјалног осигурања
- Правилник о документацији која се доставља овлашћеној контролној организацији ради издавања потврде, као и о условима и начину продаје органских производа
- Правилник о програму и начину спровођења испита за инспектора
- Правилник о усклађеним износима оствареног укупног месечног прихода домаћинства, као услова за стицање статуса енергетски угроженог купца
- Правилник о допуни Правилника о избору програма од јавног интереса у области развоја информационог друштва које реализују удружења
- Правилник о изменама Правилника о обуци у руковању ватреним оружјем, условима за бављење поправљањем и преправљањем оружја и прометом оружја и муниције
- Правилник о изменама и допунама Правилника о систему извршења буџета Републике Србије
- Правилник о изменама Правилника о испитивању возила
- Правилник о изменама Правилника о службеној легитимацији и службеној значки у Управи за извршење кривичних санкција
- Допуна листе Одлука о сврставању робе које је донео Комитет за Хармонизовани систем на свом 56. заседању (септембар 2015. година)
- Списак овлашћених контролних организација за обављање послова контроле и сертификације у органској производњи за 2016. годину
- Решење о номиналним износима новчане социјалне помоћи
- Износ најниже месечне основице доприноса за обавезно социјално осигурање
- Правилник о изменама Правилника о катастарском премеру и катастру непокретности

„Сл. гласник РС", бр. 89/2016, објављен 2. 11. 2016. године

- Уредба о утврђивању Просторног плана подручја посебне намене Националног парка Копаоник
- Правилник о начину укрштања железничке пруге и пута, пешачке или бициклистичке стазе, месту на којем се може извести укрштање и мерама за осигурање безбедног саобраћаја
- Правилник о утврђивању висине трошкова за издавање дозволе и висине годишње накнаде за обављање поштанских услуга
- Правилник о допуни Правилника о елементима годишњег извештаја о безбедности управљача железничке инфраструктуре и железничког превозника и годишњег извештаја Дирекције за железнице
- Правилник о изменама Правилника о заједничким показатељима безбедности у железничком саобраћају
- Правилник о измени и допунама Правилника о техничким условима за сигнално-сигурносне уређаје
- Правилник о измени Правилника о обрасцу дозволе за управљање вучним возилом, обрасцу додатног овлашћења и обрасцу дозволе за регулисање железничког саобраћаја
- Правилник о изменама и допунама Правилника о Листи лекова који се прописују и издају на терет средстава обавезног здравственог осигурања
- Решење о одређивању основице осигурања на коју се обрачунава и плаћа допринос за пензијско и инвалидско осигурање за лица укључена у обавезно осигурање
- Подаци о просечним зарадама и просечним зарадама без пореза и доприноса по запосленом исплаћеним у септембру 2016. године
- Податак о висини просечне зараде по запосленом исплаћене у трећем кварталу 2016. године

„Сл. гласник РС", бр. 90/2016, објављен 4. 11. 2016. године

- Уредба о поступању лица која обављају послове привременог заступника капитала у субјектима приватизације
- Уредба о означавању пољопривредних и прехрамбених производа националном ознаком вишег квалитета „српски квалитет"
- Уредба о утврђивању лучког подручја луке у Смедереву
- Правилник о садржини, начину издавања и вођењу путних налога и начину вођења евиденције о издатим путним налозима
- Правилник о изгледу и садржини обрасца и начину вођења евиденције полазака и долазака аутобуса
- Правилник о ближим условима и начину спровођења мера карантина и условима које морају испуњавати објекти за ту намену

Имате питање? Имамо одговор!

У овој рубрици доносимо одговоре на нека од питања која сте упутили нашем часопису. Подсећамо да право на постављање питања и добијање одговора на њих имају искључиво претплатници на наш часопис

БУЏЕТИ

П: *Молимо да нам помогнете у тумачењу одредбе члана 4. ст. 2. Уредбе о поступку за прибављање сагласности за ново запошљавање и додатно радно ангажовање код корисника јавних средстава. Наиме, у складу са овом одредбом ЈКП „Водовод и канализација" Обреновац, чији је оснивач Градска општина Обреновац, планирало је да прими у радни однос на неодређено време без сагласности Комисије у складу са Уредбом, запосленог на неодређено време код другог корисника јавних средстава – Пољопривредно-хемијске школе у Обреновцу, чији је оснивач Република Србија, након закључења споразума о престанку радног односа на неодређено време између запосленог и школе. У споразуму је, по наведеној Уредби, неопходно да стоји да ће запослени засновати радни однос код ЈКП „Водовод и канализација" Обреновац као корисника јавних средстава. Да ли је могуће да на овај начин престане радни однос професору запосленом на неодређено време у поменутој школи и да заснује радни однос на неодређено време код нас, све без сагласности Комисије у смислу Уредбе?*

О: Члан 4. ст. 2. Уредбе могу да примене они корисници јавних средстава који примењују исти пропис (закон) везано за рад и радне односе. Будући да ЈКП „Водовод и канализација" из Обреновца и Пољопривредно-хемијска школа из Обреновца примењују различите прописе везане за рад и радне односе, такав прелазак без сагласности Комисије за ново запошљавање и додатно радно ангажовање није могућ. У наведеном „преласку" неопходно је да ЈКП прибави сагласност за ново запошљавање од Комисије (тела Владе) и путем конкурса попуни упражњено радно место.

ЈАВНЕ НАБАВКЕ

П: *У складу са чланом 68. ЗЈН-а, кад је предмет јавне набавке обликован по партијама, наручилац одређује процењену вредност сваке партије. Процењена вредност јавне набавке обликоване по партијама укључује процењену вредност свих партија, за период за који се закључује уговор. Имамо случај да је јавна набавка подељена по партијама и да су вредности партија по 800.000 динара. Уговор за једну партију је, међутим, закључен на износ од 350.000 динара, а набавка за другу партију је поништена, јер су све понуде биле скупље од процењене вредности партије. Да ли можемо, приликом поновног расписивања јавне набавке за партију која је била поништена, вредност те партије да сада увећамо за износ који је остао од партије за коју је закључен уговор. С обзиром на то да овај износ треба да се потроши на оно што је предмет те јавне набавке и да у финансијском плану имамо само предвиђен укупан износ за јавну набавку, а не и износе по партијама, можемо ли износ преостале партије да увећамо за 450.000 хиљада које су вишак по претходној партији?*

О: ЗЈН то не забрањује, али то треба образложити у новој Одлуци о покретању поступка, те посебну пажњу посветити сврсисходности и оправданости потребе за увећавањем вредности одређених партија.

КОМПАНИЈСКО ПРАВО

П: *Да ли је реч о располагању великом вредношћу у случају изградње новог производног објекта чију изградњу финансира друго лице (финансијер), те А.Д. као инвеститор нема задужења, осим накнаде за финансирање која се састоји у давању на коришћење финансијеру новоизграђеног објекта*

Корисни правни акти

Прилог 1.

ОБРАЗАЦ ПРЕТХОДНОГ ОПИСА РАДНОГ МЕСТА

Назив радног места: _____

Назив непосредно надређеног радног места: _____

Назив непосредно подређеног радног места	Звање	Број службеника
_____	_____	_____
_____	_____	_____
_____	_____	_____

Сврха радног места: _____

_____

Послови радног места:			време које се проведе у вршењу сваког посла

Компетентност:

_____

Предлог звања у које се радно место разврстава: _____

Датум састављања претходног описа радног места: _____

Потпис службеника који је припремио претходни описа радног места:

_____

Образац РЕФ1

РЕПУБЛИЧКИ ФОНД ЗА ЗДРАВСТВЕНО ОСИГУРАЊЕ	
ФИЛИЈАЛА	
ИСПОСТАВА	

ЗАХТЕВ ЗА РЕФУНДАЦИЈУ ТРОШКОВА ПРУЖЕНИХ ЗДРАВСТВЕНИХ УСЛУГА

ПОДНОСИЛАЦ ЗАХТЕВА (ОСИГУРАНО ЛИЦЕ)	
Презиме и име	
Адреса	
Број телефона	
ЛБО осигураног лица	
ПОДАЦИ О НАПЛАЋЕНОЈ ЗДРАВСТВЕНОЈ УСЛУЗИ	
Назив здравствене установе	
Износ (у динарима)	
Назив здравствене установе или приватне праксе која је пружила и наплатила здравствену услугу	
Име, презиме и специјалност лекара који је пружио здравствену услугу	

Прилози (заокружити број за документацију која се подноси):

1) упут за преглед за здравствену установу са евидентираним датумом заказивања прегледа;
2) потврда здравствене установе (Образац ПЗ);
3) рачун о плаћеној здравственој услузи;
4) медицинска документација - фотокопија (специјалистички налаз и др. о пруженој здравственој услузи за коју се подноси захтев за рефундацију);
5) фотокопија здравствене књижице или оригинал на увид.

Место, датум

_____

Потпис осигураног лица

_____

ПРАКТИКУМ

ЗА ФИНАНСИЈЕ И РАЧУНОВОДСТВО

– ДЕЦЕМБАР 2016. ГОДИНЕ –

САДРЖАЈ

- Годишњи попис имовине и обавеза за 2016. годину
- Попис имовине и обавеза за 2016. годину код корисника буџетских средстава
- Специфичности пописа имовине и обавеза у установама образовања за 2016. годину
- Обрачун накнаде штете за неискоришћени годишњи одмор по новом мишљењу Министарства финансија
- Обавеза преноса неутрошених буџетских средстава на рачун извршења буџета Републике Србије до краја буџетске 2016. године
- Извод отворених ставки – усаглашавање обавеза и потраживања
- Основни економски показатељи Србије за период 2016 – 2019. године
- Рачуноводствено евидентирање процене фер вредности имовине
- Застарелост обавеза и опрост дуга од стране повериоца
- Утврђивање сразмерног пореског одбитка и његове исправке у последњем пореском периоду календарске 2016. године
- Промена пореског периода за обрачун пореза на додату вредност
- Брисање обвезника из евиденције ПДВ-а
- Поклони за Нову годину и Божић и њихов порески третман
- Одсуство и исплате запосленима поводом новогодишњих и божићних празника
- Обавезе у коришћењу годишњег одмора за 2016. годину до 31. децембра 2016. године
- Меморандум Народне банке Србије о циљаним стопама инфлације до 2018. године
- Карактеристике у изради плана јавних набавки за 2017. годину
- Усклађени највиши износи локалне комуналне таксе за држање моторних друмских и прикључних возила, осим пољопривредних возила и машина
- Пословне платне картице
- Уговори о избегавању двоструког опорезивања код сталних пословних јединица

ГОДИШЊИ ПОПИС ИМОВИНЕ И ОБАВЕЗА ЗА 2016. ГОДИНУ

Попис или инвентар је поступак утврђивања стварног стања укупне имовине и обавеза правног лица на одређени дан.

1. ЗАКОНСКА РЕГУЛАТИВА У ВЕЗИ СА ОБАВЕЗОМ ВРШЕЊА ПОПИСА

Обавеза вршења пописа прописана је чланом 16. Закона о рачуноводству („Сл. гласник РС", бр. 62/13 – даље: Закон). **Сва правна лица и предузетници који воде књиге дужни су да попишу имовину и обавезе на крају пословне године и да ускладе стање у књигама са стварним стањем добијеним пописом, као припрему за израду финансијских извештаја**.

Правна лица, као обвезници примене Закона и вршења пописа, обухватају: привредна друштва, Народну банку Србије, банке и друге финансијске институције, друштва за осигурање, даваоце финансијског лизинга, пензијске фондове и друштва за управљање добровољним пензијским фондовима, инвестиционе фондове и друштва за управљање инвестиционим фондовима, берзе и брокерско-дилерска друштва, факторинг друштва, задруге, установе које обављају делатност ради стицања добити и друга правна лица. Другим правним лицима сматрају се правна лица чије се пословање делом финансира из јавних прихода или других наменских извора, а делом или у целини по основу учлањења и која се не оснивају ради стицања добити, као што су политичке организације, синдикалне организације са својством правног лица, фондације и задужбине, удружења, коморе, цркве и верске заједнице, у делу обављања привредне или друге делатности у складу са прописима којима је уређено обављање тих делатности, као и друге организације организоване по основу учлањења. Обавеза вршења пописа, према Закону, постоји и за предузетнике који своје пословне књиге воде по систему двојног књиговодства.

Сам начин и рокови вршења пописа прописани су **Правилником о начину и роковима вршења пописа и усклађивања књиговодственог стања са стварним стањем („Сл. гласник РС", бр. 118/13 и 137/14 – у даљем тексту: Правилник о попису).**

Приликом поступка пописа неопходно је имати у виду и следеће прописе:

– Закон о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС", бр. 84/04, 86/04 – испр., 61/05, 61/07, 93/12, 108/13, 68/14 – др. закон, 142/14)

– Закон о акцизама („Сл. гласник РС", бр. 22/01, 73/01, 80/02, 43/03, 72/03, 43/04, 55/04, 135/04, 46/05, 101/05 - др. закон, 61/07, 5/09, 31/09, 101/10, 43/11, 101/11, 43/12 – одлука, 76/12 – одлука, 93/12, 119/12, 47/13, 68/14 – др. закон, 142/14, 55/15, 103/15)

– Уредбу о количини расхода (кало, растур, квар и лом) на који се не плаћа порез на додату вредност („Сл. гласник РС", бр. 124/04) и

– Уредбу о количини расхода (кало, растур, квар и лом) на који се не плаћа акциза („Сл. гласник РС", бр. 137/04, 109/09 и 96/12).

Поред наведене законске регулативе, сва правна лица и предузетници су дужни да својим општим актом ближе уреде начин и рокове вршења пописа. Наиме, према члану 7. Закона, обвезници његове примене уређују организацију рачуноводства на начин који омогућава свеобухватно евидентирање, као и спречавање и откривање погрешно евидентираних пословних промена и уређују интерне рачуноводствене контролне поступке, међу којима посебну пажњу заслужује попис као основни контролни инструмент.

1.1. Имовина и обавезе које су предмет годишњег пописа

Предмет годишњег пописа правних лица и предузетника је укупна имовина и обавезе са стањем на дан 31.12. године за коју се врши попис.

Имовина која је предмет пописа обухвата:

– нематеријалну имовину,

– некретнине, постројења и опрему,

– инвестиционе некретнине,

Држава уговорница	Период времена дужи од месеци
Азербејџан	9
Албанија	9
Аустрија	12
Белгија	12
Белорусија	12
Бугарска	12
Босна и Херцеговина	12
Велика Британија и Северна Ирска	12
Вијетнам	6
Грузија	9
Грчка	12
Данска	12
Египат	9
Естонија	12
Индија	12
Иран	12
Ирска	12
Италија	12
Канада	12
Катар	9
Кина	12
Кипар	12
Кореја – ДНР	18
Кувајт	9
Летонија	9
Либија	3
Литванија	9
Мађарска	12
Македонија	24
Малезија	6
Малта	9
Молдавија	12
Немачка	12
Норвешка	9
Пакистан	9
Пољска	18
Румунија	24
Руска Федерација	18
Словачка	12
Словенија	12
Тунис	6
Турска	18
Уједињени Арапски Емирати	18
Украјина	12
Финска	12
Француска	12
Холандија	12
Хрватска	12
Црна Гора	12
Чешка Република	12
Швајцарска	12
Шведска	12
Шпанија	12
Шри Ланка	дуже од 275 дана

Дејан Дабетић

* * *

КАЛЕНДАР ПОРЕСКИХ И ДРУГИХ ОБАВЕЗА

Децембар 2016. године

ОПИС ОБАВЕЗЕ	РОК ЗА ИЗВРШЕЊЕ ОБАВЕЗЕ	ОБРАЧУНСКИ ПЕРИОД	ОСНОВ
Послодавци Пореској управи достављају извештај о извршењу обавезе запошљавања особа са инвалидитетом у складу са законом – Образац ИОСИ	5. 12. 2016.	1. 11.–31. 11. 2016	Закон о професионалној рехабилитацији и запошљавању особа са инвалидитетом
Периодична декларација за допремљену или отпремљену робу преко границе	5. 12. 2016.	1. 11.–30. 11. 2016.	Правилник о периодичном декларисању робе („Сл. гласник РС", бр. 111/2004)
Боравишна такса	5. 12. 2016. 20. 12. 2016.	16. 11.–30. 11. 2016. 1. 12.–15. 12. 2016.	Закон о туризму
Подношење пореске пријаве за ПДВ од пореских дужника који нису обвезници ПДВ-а	10. 12. 2016.	1. 11 – 30. 11. 2016.	Закон о порезу на додату вредност
Подношење пореске пријаве за обвезника ПДВ који обрачунава и плаћа ПДВ месечно	15. 12. 2016.	1.11.– 30. 11. 2016.	Закон о порезу на додату вредност
Месечна аконтација пореза на добит правних лица	15. 12. 2016.	1.11.– 30. 11. 2016.	Закон о порезу на добит
Порез на паушални приход од самосталне делатности, и порез на приход од самосталне делатности предузетника који води пословне књиге	15. 12. 2016.	1.11.– 30. 11. 2016.	Закон о порезу на доходак грађана
Обавеза брокерско-дилерског друштва да Комисији за хартије од вредности достави извештај о своме пословању	15. 12. 2016.	1.11.– 30. 11. 2016.	Закон о тржишту капитала
Плаћање накнаде за коришћење шума и шумског земљишта – плаћа корисник, односно сопственик шума	15. 12. 2016.	1.11.– 30. 11. 2016	Закон о шумама
Крајњи рок за исплату зарада за претходни месец, односно обрачун и уплата доприноса за обавезно социјално осигурање на најнижу основицу ако послодавац нема средства за исплату зарада	31. 12. 2016.	1.11.– 30. 11. 2016	Закон о доприносима за обавезно социјално осигурање
Плаћање акцизе	15. 12. 2016. 30. 12. 2016	16. 11.–30. 11. 2016. 1. 12.–15. 12. 2016.	Закон о акцизама

Подаци од значаја за рад пословних субјеката

Износ личних примања запослених према Закону о раду и њихов порески третман – на основу просечне зараде у Републици у месецу октобру 2016. године од 62.414 динара

ВРСТА ИСПЛАТЕ	ПО ЗАКОНУ О РАДУ	ПОРЕСКИ ТРЕТМАН
1.	2.	3.
Накнада трошкова погребних услуга запосленом у случају смрти брачног друга и деце, члановима уже породице у случају смрти запосленог	Према члану 119. тач. 2) Закона о раду, послодавац је обавезан на ове исплате до висине трошкова погребних услуга, а према приложеним рачунима	За запосленог и члана његове породице не опорезује се до **64.162 дин.**
Солидарна помоћ породици у случају смрти пензионисаног радника	Исплаћује се у складу са општим актом и уговором о раду	Неопорезиво до **64.162 дин.**
Отпремнина код одласка у пензију	Према Закону о раду, исплаћује се најмање у висини 2 просечне зараде у Републици Србији према последњем објављеном податку републичког органа надлежног за статистику (тренутно, 62.414 x 2 = 124.828)	Не опорезује се до износа двоструке месечне зараде по запосленом у Републици према последњем податку (2 x 62.414 = **124.828 дин.**)
Јубиларна награда	До висине утврђене општим актом послодавца	Неопорезиво до **18.331 дин.** годишње
Накнада трошкова превоза до посла и повратка са посла	До висине цене превозне карте у јавном саобраћају	Не опорезује се до висине превозне карте, односно до висине стварних трошкова превоза,а највише до **3.666 дин.**
Дневница за службено путовање у иностранство	У висини утврђеној општим актом послодавца (члан 118. тачка 3. Закона о раду)	Не опорезује се до износа прописаног Уредбом о накнади трошкова и отпремнини државних службеника и намештеника („Сл.гласник РС" 86/07, 84/2014 и 84/2015) а највише до 15 евра, а за субјекте ван јавног сектора је неопорезиво до 50 евра
Накнада трошкова превоза на службеном путовању	Признају се у целини према приложеним рачунима	Неопорезиво до висине приложених рачуна превозника у јавном саобраћају
Накнада трошкова смештаја и исхране за рад на терену (ако послодавац није запосленом обезбедио смештај и исхрану без накнаде) (члан 118. Тач. 4) Закона о раду)	У висини трошкова смештаја и исхране у складу са општим актом и уговором о раду	Не плаћају се пореске обавезе

УКРАТКО.....

Подсећамо – У складу са Законом о фискалним касама („Сл. гласник РС”, бр. 135/2004 и 93/2012), сви обвезници евидентирања промета преко фискалне касе, без обзира на правну форму привредног субјекта (друштво са ограниченом одговорношћу, предузетник или неки други облик организовања привредног субјекта), дужни су да контролну траку чувају најмање три године. Рок за чување контролне траке тече од првог дана наредне године у односу на годину у којој су контролна трака и фискални документи штампани.

Имајте у виду – Запослени, који стичу услов да се пензионишу до краја 2016. године, морање најкасније до 30. децембра да раскину радни однос. То им је услов како би право на пензију остварили закључно са 31. децембром и по правилима која важе у 2016. години.

Уколико се, међутим, догоди да захтев буде поднет 1. јануара 2017. године и касније, запослени ће моћи у пензију према условима који важе у тој години.

Ако сте заборавили – Још за исплате у децембру минимална цена рада износи 121 динар по радном часу. Од 1. јануара и целе 2017. године минимална цена рада износиће 130,00 динара (нето) по радном часу (што важи и за заостале исплате минималне зараде из 2016. године).

Напомињемо – Са 1. децембром 2016. године почиње да се примењује Закон о запосленима у аутономним покрајинама и јединицама локалне самоуправе („Службени гласник РС”, број 21/2016). Министарство државне управе и локалне самоуправе је тим поводом појаснило да овај закон не доноси промене прописа којима се уређују плате и друга примања ових запослених. То значи да ови запослени настављају да примају плату према одредбама Закона о платама у државним органима и јавним службама („Службени гласник РС”, бр. 34/2001 и 21/2016 – др. закон) и Уредбе о коефицијентима за обрачун и исплату плата именованих и постављених лица и запослених у државним органима („Службени гласник РС”, бр. 44/2008 – пречишћен текст и 2/2012). Тако ће бити све док не почне примена Закона о систему плата запослених у јавном сектору („Службени гласник РС”, број 18/2016), што се очекује у првој половини 2017. године, а до тада запослени у органима аутономне покрајине и јединице локалне самоуправе, органима градских општина и службама и организацијама које оснива надлежни орган аутономне покрајине и јединице локалне самоуправе, остварују право на плату и друга примања из радног односа на основу постојећих прописа.

Поштујте рок – За подношење захтева за издавање електронске картице здравственог осигурања крајњи рок је 31. децембар 2016. године. Подношење захтева за електронске картице здравственог осигурања омогућено је и путем Националног портала еУправа (www.euprava.gov.rs). Овом услугом предвиђена је и могућност доставе новог документа на адресу, на коју је подносилац захтева пријављен у бази Републичког фонда за здравствено осигурање, и та адреса ће бити понуђена као опција приликом попуњавања захтева. Због заштите података коверат са картицом биће достављан посебно за свако лице. Уколико приликом доставе подносилац захтева не буде на наведеној адреси, биће му остављено обавештење где може накнадно да преузме картицу.

* * *

ING-PRO

POKLON AKCIJA

25 GODINA POSTOJANJA

POVODOM 25. GODINA USPEŠNOG RADA KOMPANIJA ING-PRO NUDI NOVIM PRETPLATNICIMA

Komplet izdanja za pravnu, finansijsku i službu javnih nabavki, sa jedinstvenim poklonom:
(izdanja dostupna 24 časa)

1

Elektronska baza propisa Propisi.net sa kalkulatorom kamata + dnevno ažuran elektronski časopis ''Propisi u praksi'' + elektronsko praćenje javnih nabavki, a svi sa mejl servisom o svim promenama u bazi

3 pristupa
72.900

2

Pravno-finansijski štampani časopis ''Propisi u praksi'', za pravnu službu – pretplata za 2017. godinu **+ jedan besplatan primerak za finansijsku službu**

1 primerak +
1 primerak gratis
26.900

3

Besplatno prisustvovanje na savetovanjima iz pravne i finansijske oblasti, u toku pretplate

3 vaučera
GRATIS

4

Štampano izdanje: Savetnik za obračun, oporezivanje i isplatu zarada, plata i drugih primanja

1 primerak
GRATIS

Ukupno bez PDV-a: 99.800
Ukupno sa PDV-om (10%): 109.780

POKLON

ASUS **Transformer Book** T100

ASUS®
IN SEARCH OF INCREDIBLE

KONSALTING

SAVETOVANJA

JAVNE NABAVKE

ELEKTRONSKO IZDANJE ZA PRAĆENJE JAVNIH NABAVKI

LEGEARTIS

ИНГ-ПРО

ПРОПИСИ У ПРАКСИ

SUDSKO-ADVOKATSKI ROKOVNIK

PROPISI.NET

ELEKTRONSKO PRAVNO IZDANJE

KOMENTARI I ZAKONI U PRIMENI

ING-PRO